

AKILLI İÇERİK OLMADAN;

AKILLI TAHTA,

TEKNOLOJİK BİR TAHTA

OLMAKTAN

ÖTEYE GEÇEMEZ..!

a akıllı ders defteri
akıllı tahta içeriği

ELFi YAYINCILIK
Elmas Fikirler

YAYIN KURULU

Hazırlayanlar

Ümit AKYÜZ, Serap SEYFİ

YAYINA HAZIRLAYANLAR KURULU

Kurumsal Yayınlar Yönetmeni

Saime YILDIRIM

Kurumsal Yayınlar Birimi - Dizgi & Grafik

Mustafa Burak SANK & Ezgi GÜLER & Meltem TEMEL

Sumru ALMACAK & Gamze KAYA & Pınar KORKMAZ

Yasin ÇELEBİ & Reyhan KARAHASANOĞLU

Baskı - Cilt

Neşe Matbaacılık Yayıncılık Sanayi ve Tic. A.Ş.

Adres:Akçaburgaz Mh. Mehmet Deniz Kopuz Sk. No:17

3.Bodrum Esenyurt / İSTANBUL

Yayıncı Sertifika No: 32077

Matbaa Sertifika No: 22861

ISBN: 978-605-9213-07-3

İstanbul - 2015

Bu eserin her hakkı saklı olup tüm hakları Elfi Yayıncılık'a aittir. Kısmi de olsa alıntı yapılamaz, metin ve soruları aynen değiştirilerek elektronik, mekanik, fotokopi ya da başka bir sistemle çoğaltılamaz, depolanamaz.

Copyright © Tüm Hakları Saklıdır.

7.SINIF

TÜRKÇE

AKILLI DERS DEFTERİ

ADI

SOYADI

SINIFI

NO

Defterlerimizi Tanıyalım

Neler Öğreneceğim?

Tema kazanımlarının öğrencilerin ilgisini çekecek şekilde belirtildiği bölümdür.

Örnek

Derste verilen konu ile ilgili sorunun çözümünün verildiği bölümdür.

Çöz Öğren

Derste işlenen konuların öğrenilip pekiştirilmesi için öğrencilerin çözeceği açık uçlu veya çoktan seçmeli sorulardır.

Dikkat

Derste işlenen konu ile ilgili dikkat edilmesi gereken uyarılar,istisnalar,notlar,vb. içeriklerin yer aldığı hareketli kutudur.

Bunları Biliyor Musun?

Derste işlenen konu ile ilişkili gerçek hayattan merak uyandıracak ilginç bilgilerin yer aldığı hareketli kutudur.

Biraz Ara Verelim

Derste işlenen konular ile ilgili oyun, bulmaca, zeka soruları, vb. içeriklerin yer aldığı hareketli kutudur.

Haydi Sen Yap

Derste işlenen konular ile ilgili öğrencilerin bireysel,arkadaşlarıyla veya ailesiyle birlikte gerçekleştirebileceği ders dışı müze önerisi,roman tavsiyesi,atölye çalışması,bilimsel çalışmalar,vb. içeriklerin yer aldığı hareketli kutudur.

Ödevim

Derste işlenen konu ile ilgili öğrencilere verilen ödevlerin yazıldığı hareketli kutudur.

Defterlerimizi Tanıyalım

Etkinlik Sayfam

Ders esnasında öğrencilerin bireysel veya grupta çalışacağı konu ile ilgili üst düzey düşünme becerileri kazandıran çalışma sayfasıdır.

Tema Özeti

Temaların sonunda yer alan tema konularını özetleyen kavram ağlarıdır.

Ne Kadar Öğrendim?

İlgili temadaki tüm işlenen konuları içeren, öğrencilerin ne kadar öğrendiklerini test eden, açık uçlu ve çoktan seçmeli sorulardan oluşan bölümdür.

Rehberlik Köşem

Tema sonlarında rehberlik çalışmalarının yer aldığı bölümdür.

Öz Değerlendirme Formum

Tema sonlarında öğrencilerin tema kazanımları ile ilgili kendilerini duyuşsal olarak değerlendirebilecekleri formdur.

Notlarım

Temaların sonlarında ve sayfa altlarında not almak için bırakılmış alanlardır.

Gelişim Raporum

Öğrencilerin yıl içinde girdikleri sınavların ve hazırladıkları projelerin notlarını yazdıkları bölümdür.

İÇİNDEKİLER

1. TEMA

1. Metin	10
Etkinlik Sayfam	32
2. Metin	33
Etkinlik Sayfam	40
3. Metin	41
Etkinlik Sayfam	52
4. Metin	53
Etkinlik Sayfam	66
Tema Özetim	67
Ne Kadar Öğrendim	69
Öz Değerlendirme Forumu	71
Rehberlik Köşem	72

2. TEMA

1. Metin	76
Etkinlik Sayfam	92
2. Metin	93
Etkinlik Sayfam	99
Tema Özetim	100
Ne Kadar Öğrendim	101
Öz Değerlendirme Forumu	103
Rehberlik Köşem	104

İÇİNDEKİLER

3. TEMA

1. Metin	108
Etkinlik Sayfam	126
2. Metin	127
Etkinlik Sayfam	131
3. Metin	132
Etkinlik Sayfam	140
4. Metin	141
Etkinlik Sayfam	144
Tema Özetim	145
Ne Kadar Öğrendim	147
Öz Değerlendirme Formum	151
Rehberlik Köşem	152

4. TEMA

1. Metin	156
Etkinlik Sayfam	161
2. Metin	162
Etkinlik Sayfam	169
3. Metin	170
Etkinlik Sayfam	178
4. Metin	179
Etkinlik Sayfam	184
Tema Özetim	185
Ne Kadar Öğrendim	187
Öz Değerlendirme Formum	189
Rehberlik Köşem	190

İÇİNDEKİLER

5. TEMA

1. Metin	194
Etkinlik Sayfam	203
2. Metin	204
Etkinlik Sayfam	210
3. Metin	211
Etkinlik Sayfam	217
4. Metin	218
Etkinlik Sayfam	227
5. Metin	228
Etkinlik Sayfam	232
Tema Özetim	233
Ne Kadar Öğrendim	235
Öz Değerlendirme Formum	238
Rehberlik Köşem	239

6. TEMA

1. Metin	244
Etkinlik Sayfam	252
2. Metin	253
Etkinlik Sayfam	259
3. Metin	260
Etkinlik Sayfam	265
4. Metin	266
Etkinlik Sayfam	273
5. Metin	274
Etkinlik Sayfam	275
Tema Özetim	276
Ne Kadar Öğrendim	278
Öz Değerlendirme Formum	280
Rehberlik Köşem	281

Ürün Dosyası Kullanma Yönergem	284
Kavram Sözlüğüm	285
Kaynakçam	290
Haftalık Türkçe Ders Programım	291
Gelişim Raporum	292

Tema 1

Neler Öğreneceğim?

1. Söyleşi, deneme, tiyatro, günlük, tutanak, hikâye gibi metin türleri nelerdir?
2. Eş, yakın ve zıt anlamlı sözcükler, kalıplaşmış ifadeler, deyimler ve deyimlerin özellikleri nelerdir?
3. Nesnel ve öznel anlamlı cümleler, sebep-sonuç ve amaç-sonuç anlamlı cümleler ve cümlelerdeki örtülü anlamlar nelerdir?
4. Fiiller ve fiillerin anlam özellikleri nelerdir?
5. Mastar hâlindeki fiilleri ve çekimli fiilleri nasıl buluruz?

6. Fiillerin aldıkları kip (Haber kipleri) ve kişi ekleri nelerdir?
7. Düşüncüyü geliştirme yolları nelerdir?
8. Yazımı karıştırılan sözcükleri, sayıların yazımını ve yabancı sözcüklerin yerine bunların Türkçe karşılıklarını kullanmayı biliyor musunuz?

1. Metin

Sözcükte Anlam

Sözcükler Arası Anlam İlişkileri

Eş Anımlı (Anlamdaş) Sözcükler

?

Örnek

Sözcük	Eş Anımlısı	Sözcük	Eş Anımlısı	Sözcük	Eş Anımlısı	Sözcük	Eş Anımlısı
ahenk	uyum	nesir	düz yazı	fark	ayırım	şüphe	kuşku
berrak	duru	olanak	imkan	garanti	teminat	takdir	beğenme
birey	fert	onur	haysiyet	gezi	seyahat	uygun	müsait
cihaz	aygıt	ödül	mükafat	hüner	ustalık	usanmak	bıkmak
çaba	gayret	önlem	tedbir	hudut	sınır	ürün	mahsul
detay	ayrıntı	prestij	itibar	ıslak	yaş	vaziyet	durum
devre	dönem	radikal	kökten	içten	samimi	yapıt	eser
eksik	noksan	seviye	düzey	ikaz	uyarı	yöntem	metot
eleştiri	tenkit	şahıs	kişi	kabiliyet	yetenek	zayi	kayıp

📄

Notlarım

Çöz Öğren

Aşağıdaki cümlelerde altı çizili olarak verilen sözcüklerin eş anlamlılarını belirtilen yerlere yazalım.

Bu işi başarmak için bütün imkânlarımızı kullandık.

Doğum gününde ona güzel bir hediye almışlar.

Sınavda bütün sorulara doğru cevap vermiş.

Yazar, son yapıtlarında farklı bir üslûp kullanmış.

Ne kadar kabiliyetli bir genç olduğu belliydi.

Türk askeri vatanını canı pahasına korur.

Şiddetli kar yağışına karşı her türlü önlemi aldık.

Samsun'dan gelen misafirlerimizi kapıda karşıladık.

Anneler Günü her yıl mayıs ayında kutlanır.

Dedem bize sürekli askerlik anılarını anlatırdı.

Fikirlerini bize açık yüreklilikle söylemelisin.

Dikkat

Bir sözcüğün yabancı dildeki karşılığı, o sözcüğün eş anlamlısı değildir. Örneğin "tamam" sözcüğünün İngilizcedeki karşılığı olan "okey" sözcüğü ile arasında eş anlamlılık ilişkisi yoktur.

Yakın Anımlı Sözcükler

Notlarım

Örnek

Sözcük	Yakın Anlamlısı	Sözcük	Eş Anlamlısı
anlatmak	bildirmek	kazanmak	üstün gelmek
cesaret	kahramanlık	öfkelenmek	kızmak
çalışmak	gayret etmek	pencere	cam
demek	söylemek	rahat	huzur
dost	arkadaş	saf	temiz
hayal	rüya	toprak	yer
kaçmak	uzaklaşmak	uğraşmak	çabalamak
kalmak	durmak	üstün	kaliteli
kâr	fayda	üzülmek	mutsuz olmak
karanlık	gece	yaşlı	olgun
karar	sonuç	uygun	müsait
hüner	ustalık	yatmak	uyumak
karışık	dağınık	yoğun	koyu
kasaba	ilçe	yurt	memleket
kavga	savaş	yürüyüş	intikal
kaya	taş	zayi	kayıp

Çöz Öğren

Aşağıdaki kutucuklarda yer alan yakın anlamlı sözcükleri eşleştirelim.

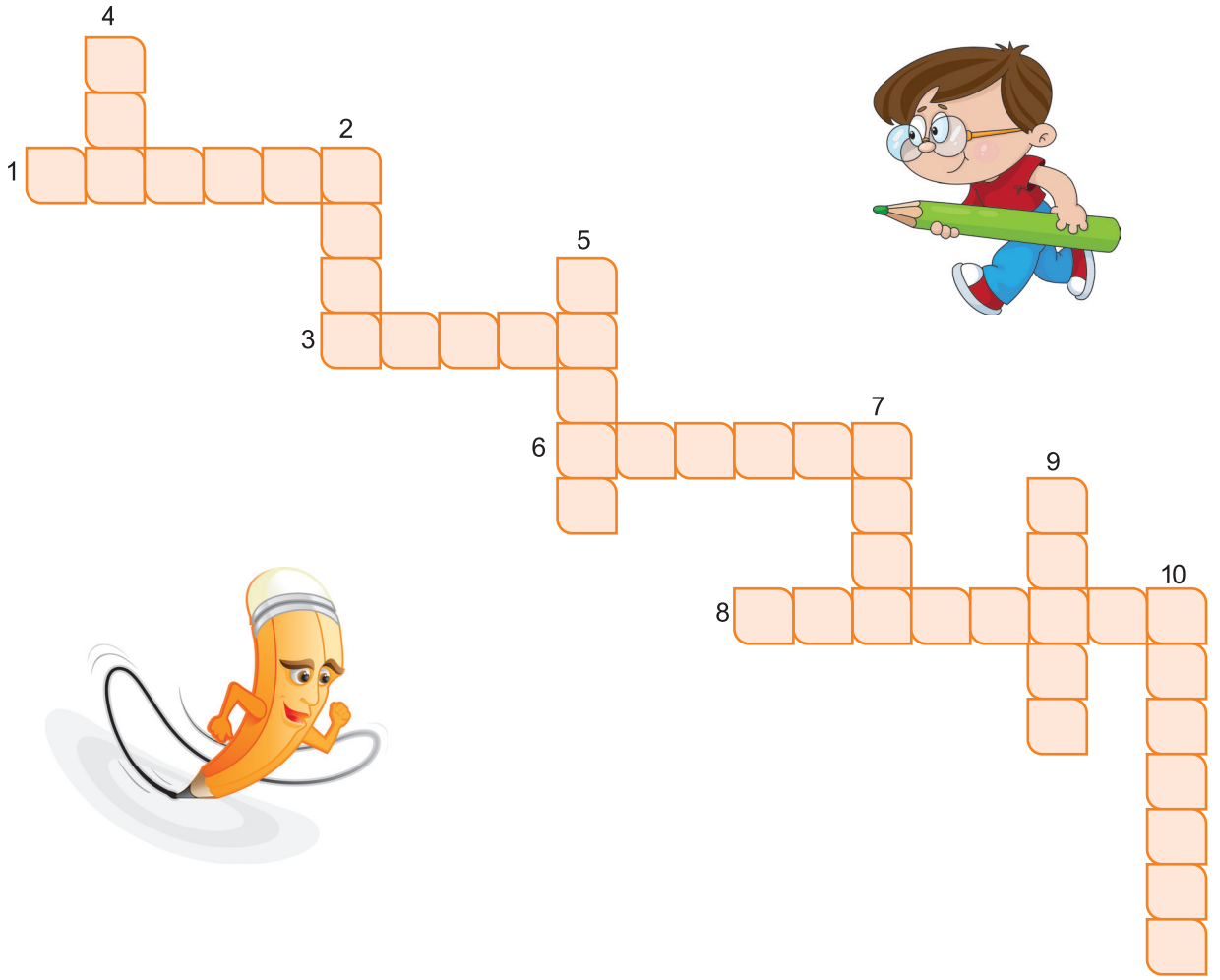
a) istemek	() kaçınmak
b) usanmak	() sevinç
c) çekinmek	() gücenmek
ç) beklemek	() dilemek
d) küsmek	() bıkmak
e) mutluluk	() durmak
f) rahat	() didinmek
g) uğraşmak	() huzurlu

Notlarım

Biraz Ara Verelim

Aşağıdaki sözcüklerin eş anlamlılarını aşağıdaki numaraya göre yukarıdaki basamak bulmacayı doldurunuz.

1. İmkân

6. Enteresan

2. Siyah

7. Gayret

3. İlgi

8. İhtimal

4. Sene

9. Mana

5. Yoksul

10. Al

Notlarım

Zıt Anamlı Sözcükler

? Örnek

Sözcük	Zıt Anamlısı	Sözcük	Zıt Anamlısı	Sözcük	Zıt Anamlısı	Sözcük	Zıt Anamlısı
açmak	kapamak	düz	eğri	karanlık	aydınlık	sığ	derin
ağlamak	gülmek	esaret	özgürlük	medenî	ilkel	şişman	zayıf
başlamak	bitirmek	fayda	zarar	objektif	subjektif	taban	tavan
bolluk	kıtlık	galip	mağlup	oturmak	kalkmak	ucuz	pahalı
boş	dolu	gür	seyrek	övgü	yergi	uslu	yaramaz
ceza	ödül	hafif	ağır	özel	genel	üretim	tüketim
çekici	itici	hatırlamak	unutmak	pozitif	negatif	yabani	evcil
çukur	tümsek	ilk	son	ret	kabul	varlık	yokluk
doğal	sunî	iniş	çıkış	sefa	cefa	yapıcı	yıkıcı

! Dikkat

Bir sözcüğün olumsuzu ile arasında zıt anlamlılık ilişkisi yoktur. Buna göre "gitmek" sözcüğünün zıt anlamlısı "gelmek"; olumsuzu ise "gitmemek" sözcüğüdür.

! Dikkat

Bir sözcüğün zıt anlamlısı cümle içindeki anlamına göre değişebilir. Buna göre "Ağır ağır çıkacaksın bu merdivenlerden." cümlesindeki "ağır" sözcüğünün zıt anlamlısı "hızlı" sözcüğüken; "Elindeki çanta çok ağırdı." cümlesindeki "ağır" sözcüğünün zıt anlamlısı "hafif" sözcüğüdür.

📄 Notlarım

Çöz Öğren

“Yaşlı” sözcüğünün eş anlamlısı “ihtiyar”, zıt anlamlısı ise “genç” sözcüğüdür. “Yaşlı” sözcüğünde olduğu gibi bazı sözcüklerin hem eş anlamlısı hem de zıt anlamlısı vardır.

Buna göre aşağıdaki sözcüklerden hangisi böyle bir anlam özelliğine sahip değildir?

- A) Olanak B) Cesur C) Kara D) Hüzün

Çöz Öğren

Aşağıdaki sözcüklerin zıt anlamlılarını karşlarına yazalım.

Sözcük	Zıt Anlamlısı	Sözcük	Zıt Anlamlısı
uzun		dar	
olgun		alçak	
kuru		aydınlık	
bayat		bulmak	
alt		çıkmaq	
sert		zor	
özgürlük		dostluk	
susmak		savaş	

Ödevim

Notlarım

■ Cümlede Anlam

Deyimler

Örnek

Aralarına kara kedi girmek
Eğri oturup doğru konuşmak
Kılını bile kıpırdatmamak

Deyimlerin Özellikleri

1)

Örnek

“Pabucu dama atılmak” deyimini “ayakkabısı çatıya fırlatılmak” biçiminde ya da “dama atıldı pabucu” biçiminde kullanamayız.

2)

Örnek

“Bu hareketleriyle gözden düştü” cümlesinde yer alan “gözden düşmek” deyiminde “bir kişinin değerini yitirdiği” ni anlarız. Deyimi oluşturan sözcükleri gerçek anlamlarıyla düşünemeyiniz.

“Kulağına fısıldamak” deyimini ise sayıları az olan gerçek anlamda kullanılan deyimlerden biridir.

Notlarım

3)

Örnek

Köşeye sıkışmak (sözcük grubu)
 Kimi kimsesi olmamak (sözcük grubu)
 Ne şiş yansın ne kebab. (cümle)

4)

Örnek

“Cebinde akrep var.” deyiminiyle, cimri olan bir kişinin bu durumu ifade edilmiştir. Deyim sadece bu kişi için söylenmiştir. Başkaları için bir şey ifade etmemektedir. Ayrıca bu deyim bize herhangi bir emir ya da öğüt vermemektedir.

5)

Örnek

“Gözünü korkutmak” deyiminin ilk olarak nerede, ne zaman ve kim tarafından söylendiği belli değildir. Deyimler bir milletin ortak ürünüdür.

Notlarım

Çöz Öğren

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim yanlış kullanılmıştır?

- A) Arkadaşları Ali'yi can kulağıyla dinliyordu.
 B) Onun saati saatine uymaz; bir bakarsın mutludur, bir bakarsın hüzünlü.
 C) Yaşlı adamın bu perişan hâli hepimizin yüreğini dağladı.
 D) Bize her türlü iyiliği yapmış, elinden geleni ardına koymamıştı.

Çöz Öğren

a) Aşağıdaki deyimleri anlamlarıyla eşleştirilim.

1. Meteliğe kurşun atmak	() Hiç değeri olmamak
2. Gözünü kan bürümek	() Kazancıyla geçimini sağlamak
3. İçi sızlamak	() Unutmamak
4. Hayatını kazanmak	() Çok keyiflenmek
5. Cephe almak	() Hiç parası olmamak
6. Zevkten dört köşe olmak	() Çok üzülme
7. Aklında kalmak	() Birine karşı düşman durumu takınmak
8. Beş para etmez	() Çok sinirlenmek
9. Göze girmek	() Davranışlarıyla değer kazanmak

Notlarım

b) Bu deyimleri cümle içinde kullanalım.

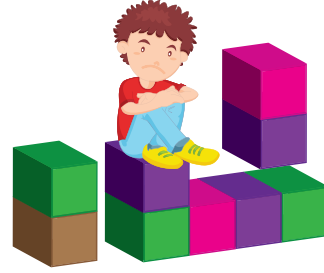
-
-
-
-
-
-
-
-

Çöz Öğren

Aşağıda görselleri verilen deyimlerin anlamlarını yazınız. Bu etkinlikle görselden yorum yapabilme becerilerinizi arttırmak amaçlanmıştır.

Notlarım

Bunları Biliyor Musun?

Türkçede kaç tane deyim vardır hiç merak ettiniz mi? Ömer Asım AKSOY'un hazırladığı dilimizdeki en önemli ve kapsamlı "Deyimler Sözlüğü"ne göre Türkçemizde tam 8977 tane deyim bulunmaktadır. Bilginiz olsun.

Biraz Ara Verelim

İpe Un Sermek

"İpe un sermek" istenilen bir işi yapmamak için farklı bahaneler uydurmak, zorlu gerekçeler öne sürmek, zorluk çıkarmak anlamında kullandığımız bir deyim... Bu deyimin ortaya çıkış hikâyesi ise şu şekilde:

Nasrettin Hoca'nın, aldığı bir türlü geri getirmeyen ya da kırık dökük, delik, kopuk, sakat olarak geri getiren bir komşusu Hoca'dan bir gün ip ister. Hoca da "Bizim hanım biraz önce ipin üzerine un serdi, veremeyiz." der. Komşusu gülerek "Aman hocam, hiç ipin üstünde un durur mu, ipe un serilir mi?" diye sorunca, Hoca cevabı yapıştırır: "Neden serilmesin? Vermeye gönlüm olmayınca, ipe un da serilir elbet."

Ödevim

Notlarım

■ Cümlede Anlam

Örtülü Anlam

Örnek

Cümle	Örtülü Anlam
Bu soru daha kolaymış.	Diğer soruların zor olduğu anlamı çıkıyor.
Mustafa da geziye gelecekmiş.	Mustafa'nın dışında da geziye geleceklerin olduğu anlamı çıkıyor.

Çöz Öğren

Aşağıdaki cümlelerden hangisi örtülü anlama sahip değildir?

- A) Anlattıklarınızdan hiçbir şey anlamadık.
- B) Sınavdaki son soruyu sadece dersi iyi dinleyenler yapabilmiş.
- C) Bundan sonra düzenli olarak her gün bir saat kitap okuyacağım.
- D) Cenk artık bizim takımın kalecisi olacakmış.

Çöz Öğren

Aşağıdaki cümlelerden örtülü anlama sahip olanları "+" işaretiyle belirtiniz.

☐	Artık her sabah spor yapıyoruz.	☐	Son soruyu sadece o çözebilir.
☐	Bu maçı kesinlikle kazanmak zorundayız.	☐	Her yaz Samsun'a gideriz.
☐	Seni de mi toplantıya çağırmadılar?	☐	Egemen derslerine bu yıl daha çok çalışıyor.

Notlarım

Metin Türleri

Söyleşi (Sohbet)

Söyleşinin Özellikleri

1. Söyleşi, herkesin anlayabileceği açık ve anlaşılır bir dille yazılır.
2. Söyleşide konu sınırlaması yoktur. Bilimsel konular dışında hemen hemen her konu hakkında söyleşi türünde yazı yazılabilir.
3. Söyleşi öznel bir türdür. Söyleşi yazarı düşüncelerini ispatlamak zorunda değildir.
4. Söyleşi yazı türünde okuyucuyu sıkmayan, akıcı bir dil kullanılır.
5. Söyleşi yazarı, yazısını okuyucusuyla konuşuyormuş gibi yazar. Yani, okuyucuya sorular sorar; okuyucudan düşüncelerini onaylamasını ister. Senli benli içten bir dil kullanır. Bu, söyleşi türünün en ayırt edici özelliğidir.
6. Ele alınan konu derinlemesine değil de yüzeysel bir şekilde aktarılır.
7. Söyleşiler genelde çok uzun olmayan, kısa yazılardır.

Günlük (Günce)

Günlük Yazarken Dikkat Edilmesi Gereken Kurallar

1. Günlükte konu sınırlaması yoktur. O gün yaşanan herhangi bir olay ya da etkilenilen bir durum günlüğün konusu olabilir.
2. Günlük; konuşma diliyle, sohbet havasında yazılmalıdır.
3. Anlatılmak istenenler kısa bir biçimde ifade edilmelidir.
4. Günlükte sıradan olaylar değil önemli ve ilginç olaylar yazılmalıdır.
5. Günlüğün başkası okusun diye yazılmadığı unutulmamalı, olaylar içten bir dille anlatılmalıdır.
6. Günlük her gün yazılmak zorunda değildir, istenildiği zaman yazılabilir.

Notlarım

Bunları Biliyor Musun?

Türk edebiyatında ilk söyleşi örneklerini gazete ve dergilerde yayımlanan yazılarından oluşan “Diyorlar ki” adlı eseriyle Ruşen Eşref ÜNAYDIN vermiştir. Edebiyatımızda Batılı anlamdaki ilk günlük ise Direktör Ali Bey’in “Seyahat Jurnalı” adlı eseridir.

Haydi Sen Yap

Sen de günlük yazabilirsin. Haydi, sen de haftanın bir günü başından geçenleri günlük yazarken dikkat edilmesi gereken kurallara uyarak aşağıya yaz.

Notlarım

Paragrafta Anlam

Düşüncüyü Geliştirme Yolları

Düşüncüyü geliştirme yolları (yöntemleri) şunlardır:

Tanımlama

Örnek

Ev, insanın hayat bulduğu yerdir. Dünya yaşamına adım attığımız yer de evimizdir. Yalnız doğmak, yaşamak için yetmez. Bireyin doyduğu, korunduğu, büyüdüğü yuvadır ev. Evin yaşantımızdaki yeri önemlidir; çünkü her şeyimiz eve bağlıdır. Çocukların büyüdüğü, yaşlıların huzur bulduğu, çalışanın dinlendiği ve sıcaklığı içinde mutluluk duyduğu en özel yaşama mekânıdır ev.

Notlarım

Örnekleme

Örnek

Başarının getirdiği en büyük ödüllere birisi de kişisel özgürlüktür. Ne kadar başarılıysanız o kadar çok seçenek sahibi olursunuz. Yani başarılıysanız seçen siz olursunuz, başarısızsanız seçilen siz olursunuz. Mesela başarılı bir öğrenci gireceği lise ya da üniversiteyi kendisi seçerken başarısız bir öğrenci kaderine razı olmak zorundadır.

Karşılaştırma

Örnek

Yazarın son romanını zar zor okuyabildim. Sayfalar bitmek, konuda ilerlemek bilmedi bir türlü. Romanın konusu çekmedi beni, sürükleyip götürmedi yazarın dünyasına. Oysa diğer romanları böyle miydi yazarın? Bir önceki romanında içinden çıkamamıştım dünyasının. Elimden bırakamamıştım kitabını.

Tanık Gösterme (Alıntı Yapma)

Örnek

Her şeyin evrenselliği ancak tiyatroya olmaz. Çünkü Haldun Taner'in dediği gibi "Tiyatro, her ülkenin kendi insanının bir eleştirisidir." İnsan tiyatroya kendi eksikliklerini ya da güzelliklerini görmek için gider. Bu nedenle sadece ulusal tiyatroya söz edilebilir.

Notlarım

Sayısal Verilerden Yararlanma

Örnek

Türkiye'nin sığla ormanları her yıl endişe verici bir şekilde azalıyor. 1949 yılında yapılan bir araştırmaya göre 6.212 hektar sığla ormanı vardı, bu sayı 1982'de 5 bin hektara düştü. Günümüzdeyse sadece 3 bin hektar sığla ormanı kaldı. Özellikle Marmaris ve Fethiye çevresindeki ormanlık alanları oluşturan sığla ormanları günümüzde yok olma tehlikesiyle karşı karşıyadır.

Benzetme

Örnek

Dinlenme ve konuşma bir elmanın iki yarısı gibidir. Birini diğerinden ayrı göremeyiz. Biri olmayınca diğeri hep yarım kalır. Fakat önce dinlenmeli, sonra konuşmalıyız. Yerinde konuşmalı ve nerede olursak olalım görgü kurallarına uymalıyız.

Betitleme

Örnek

Eski mahallemizde, evimizin tam karşısında çok güzel bir park vardı. Bu parkın ortasındaki gölcükte kırmızı mavi balıklar, yeşil başlı ördekler, bembeyaz kuğular dolaşırdı. Gür yapraklı, yemyeşil ağaçlarda barınan kuşlar, gün doğumundan gün batımına kadar parkı cıvıltılarıyla doldururdu. Parkın yeşil çayırları mis kokulu rengarenk çiçeklerle doluydu.

Notlarım

Çöz Öğren

Sincaplar genellikle Avrupa ve Kuzey Asya'nın ormanlarında yaşar. Boyu 21 cm, kuyruğu ise 18 cm kadardır. Ağaçlarda üstü kapalı, girişi yandan olan yuvalar yapar. Meyve, filiz, fındık, palamut, çam fıstığı gibi gıdalarla beslenir. Oldukça zeki, temiz ve son derece hareketli hayvanlardır. Çoğunlukla 3-5 yavru doğurur ve 10 yıl kadar yaşar.

Bu parçada aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisine başvurulmuştur?

- A) Tanımlama B) Örnekleme C) Sayısal verilerin yararlanma D) Benzetme

Çöz Öğren

Aşağıdaki metinde düşünceyi geliştirme yollarından hangilerinin kullanıldığını bulalım.

Küre Dağları, bizim en önemli doğal zenginliklerimizden biridir. Oldukça büyük, doğal bir ormanın olması, zengin bir yabanî yaşamı ve yöreye has çok sayıda bitki türünü barındırması gibi özellikleri nedeniyle Dünya Koruma Vakfı tarafından, Avrupa'da acil koruma altına alınması gereken 100 orman alanından biri olarak belirlenmiştir. Bu dağların batı bölümünde, ziyaretçilerine her mevsim eşsiz güzellikler sunan 35.000 hektarlık Küre Dağları Milli Parkı yer almaktadır.

Metinde kullanılan düşünceyi geliştirme yolları:

-
-
-

Ödevim

Notlarım

Yazım Kuralları

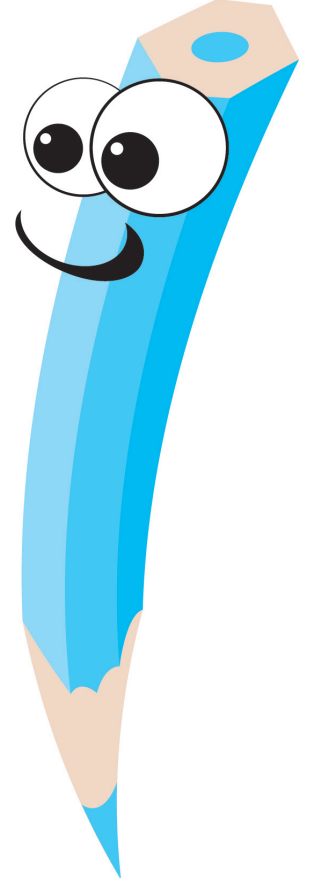
Yazımı Karıştırılan Sözcükler

Çöz Öğren

Aşağıdaki cümlelerde yer alan altı çizili sözcüklerden doğru yazılanları “D” yanlış yazılanları da “Y” harfiyle gösterelim.

Bize <u>herhangi bir</u> sorunu olmadığını söyledi.	
Ali <u>bir kaç</u> gün okula gelemeyecekmiş.	
Yeni taşındığımız evde <u>herşey</u> çok güzel.	
<u>Biraz</u> da macera romanları okumalısın.	
Sergilediğimiz oyuna <u>herkez</u> hayran kalmıştı.	
Çözdüğünüz <u>her bir</u> soru başarınızın anahtarı olacaktır.	
Gülsüm, onun <u>birtakım</u> davranışlarından rahatsızmış.	
Düğünde giymek için <u>birtakım</u> elbise aldım.	
Bu etkinliğe <u>her hâlde</u> katılmalıyım.	
Her <u>hâlde</u> yarın sizinle gelemeyeceğim.	
Doğum gününde ona <u>birçok</u> hediye almışlar.	
Bahçemizde <u>pekçok</u> meyve ağacı var.	
“Çalığışu” ablamın <u>başucu</u> kitabıydı.	
Arabamızın <u>egzoz</u> borusu patlamış.	
Bütün gün evde <u>yalnız</u> başına oturmuş.	
Son cümleyi yine <u>yalnış</u> okumuş.	

Notlarım

Dil Bilgisi

Eylem (Fiil)

Örnek

Söylediklerini çok iyi anladım. (anla -)
 Otobüs tam önümüzde durdu. (dur -)
 Saçlarım epey uzadı. (uza -)

Çöz Öğren

Aşağıdaki cümlelerde yer alan iş, oluş ve hareket bildiren sözcüklerin altını çizelim.

Bebeğin saçları ne kadar da çabuk uzamış.
 Ömer Seyfettin'in "Forsa" adlı öyküsünü okudum.
 Gece erken yatar, sabah erken kalkardı.
 Dün annemle tiyatroya gittik.
 Onu dün kütüphanede gördüm.

Bunları Biliyor Musun?

Dünyanın en zengin ve köklü dillerinden biri olan Türkçemizde kaç tane fiil (eylem) var, biliyor musunuz? Türk Dil Kurumu tarafından hazırlanan "Türkçe Sözlük"e göre dilimizde tam 6.441 tane fiil bulunmaktadır.

Notlarım

Anlam Özelliklerine Göre Fiiller

İş (Kılış) Fiilleri

Örnek

(Onu) sor -
 (Onu) iste -
 (Onu) bekle -

(Onu) duy -
 (Onu) gör -
 (Onu) sev -

(Onu) anla -
 (Onu) düşün -
 (Onu) oku -

Durum Fiilleri

Örnek

başla -
 dur -

susa -
 otur -

yağ -
 koş -

savaş -
 kaç -

Notlarım

Oluş Fiilleri

Örnek

büyü - yeşillen - kızar - çürü -
 uza - olgunlaş - sarar - yaşlan -

Çöz Öğren

1. Elindeki makası bana uzattı.
2. Herkes yemek masasına oturdu.
3. Onunla arkadaşlığımız zamanla gelişti.

Yukarıdaki cümlede yer alan fiillerin anlam özellikleri hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

1. Cümle	2. Cümle	3. Cümle
A) Durum	Oluş	İş
B) İş	Durum	Oluş
C) Oluş	İş	Durum
D) İş	Oluş	Durum

Çöz Öğren

Aşağıdaki cümlelerde yer alan fiilleri anlam özelliklerine göre inceleyerek uygun yerleri işaretleyiniz.

Cümleler	İş	Durum	Oluş
Sınavdaki soruların tamamını çözdü.			
Ağaçtaki bütün meyveler olgunlaşmıştı.			
Defterine güzel bir şiir yazdı.			
Yarın şehir dışından misafirlerimiz gelecek.			
Baharla beraber ovalar da yeşillendi.			
Otobüs tam karşımızda durdu.			

Notlarım

Bu etkinliğimizde deyimleri resimleştireceğiz. Aşağıdaki boş bırakılan alana istediğiniz bir deyimi örnekteki gibi resimleştiriniz.

Sizden beklentimiz çok güzel resimler yapmanız değil, deyimlerin zihninizde çağrıştırdığı izlenimleri resimlemenizdir. Bu etkinlikle kendinizi görsellerle ifade etme yeteneğini kazanmanız amaçlanmaktadır.

Örnek:

Baltayı taşa vurmak

Şimdi sıra sizde:

2. Metin

Cümlede Anlam

Kalıplaşmış İfadeler

Örnek

Allah analı babalı büyütsün.
Allah bir yastıkta kocatsın.

Çöz Öğren

Aşağıdaki günlük hayatta karşılaştığımız durumları, kalıplaşmış ifadelerden uygun olanlarıyla eşleştiriniz.

Durumlar		Kalıplaşmış İfadeler
c	Sınava girecek olan birine	a) Geçmiş olsun.
	Yeni evlenen çifte	b) Güle güle...
	Uyumak üzere olan birine	c) Başarılar...
	Hasta olan birine	ç) Eline sağlık...
	Yeni bir elbise alan birine	d) Kolay gelsin.
	Tanıdığımız biriyle karşılaştığımızda	e) Allah rahatlık versin.
	Bize güzel yemekler yapan annemize	f) Hoşça kalın.
	Misafirlğe gittiğimiz bir yerden ayrılırken	g) Üzerinde paralansın.
	Yoğun çalışan birini gördüğümüzde	ğ) Mutluluklar...
	Yolculuğa çıkacak birini uğurlarken	h) Merhaba...

Notlarım

Metin Türleri

Tiyatro

Bunları Biliyor Musun?

Tiyatro türü, bizde ilk olarak geleneksel Türk tiyatrosu biçiminde ortaya çıkmıştır. Meddah, ortaoyunu, Karagöz ve köy seyirlik oyunları geleneksel Türk tiyatrosunun türlerini oluşturmaktadır. Bu oyunlarda belli bir metin olmayıp, oyuncular doğaçlama yoluyla oyunlarını sergilerdi. Türk edebiyatında, Batılı anlamda ilk tiyatro ise 1859 yılında yazılmıştır. İbrahim Şinasi Efendi'nin "Şair Evlenmesi" adlı eseri edebiyatınızdaki ilk tiyatro eseridir.

Haydi Sen Yap

Daha önce hiç tiyatroya gittin mi? Haydi, en kısa zamanda ailenle ya da arkadaşlarınla tiyatroya git. Gittiğin tiyatro oyunuyla ve o gün yaşadıklarınla ilgili düşüncelerini aşağıya yaz.

Notlarım

Tutanak

Tutanak Yazarken Uyulması Gereken Kurallar

1. Tutanak yazarken kişisel görüşlere yer verilmemelidir.
2. Tutanakta anlatım açık ve anlaşılır olmalıdır.
3. Tutanakta tarih ve gerekirse saat bilgisine de yer verilmelidir.
4. Tutanakta olaya şahit olanların veya toplantıya katılanların adı, soyadı ve imzası yer almalıdır.
5. Tutanakta olaylar oluş sırasına (kronolojik sıra) göre anlatılmalıdır.

Örnek

TUTANAKTIR

11.05.2015

7-A sınıftaki öğrencilerin getirmiş oldukları on yedi (17) adet hikâye kitabı sınıf kitaplığına konulmak üzere 7-A Sınıf Başkanı Ezgi Nur BUDAK'a teslim edilmiştir.

<p>Teslim Eden</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>7-A Sınıf Öğretmeni</p>	<p>Teslim Alan</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>7-A Sınıf Başkanı</p>
---	---

Notlarım

Yazım Kuralları

Türkçesi Varken

Çöz Öğren

Aşağıda, günlük hayatta özensizce kullanılan bazı yabancı kökenli sözcükler verilmiştir. Bu sözcükleri kullanmak yerine bunların Türkçe karşılıklarını kullanmak dilimizin hem gelişmesi hem de yabancı sözcüklerin istilasından kurtulabilmesi için çok önemlidir.

Etkinliği bu bilinçle yapalım. Yabancı kökenli sözcüklerin yerine Türkçe karşılıklarını yazalım.

Dizayn :		Objektif :		Full-time :	
Analiz :		Deklare etmek :		Komünikasyon :	
Kriter :		Star :		Absürt :	
Online :		Perspektif :		Adapte olmak :	
Part-time :		E-mail :		Laptop :	
Pesimist :		Nick name :		Provoke etmek :	
Slayt :		Partner :		Favori :	
Empoze etmek :		Antipatik :		Printer :	
Bye Bye :		Sempatik :		Cv :	
Selfie :		Mantalite :		Okey :	
Start :		Exit :		Trend :	
Center :		Check etmek :		Spontane :	
Relaks olmak :		Butik :		Link :	

JENERASYON
NESİL

Notlarım

Dil Bilgisi

Mastar Hâlindeki Fiiller

Örnek

gördü (çekimli fiil)
gör- (mastar fiil)

görüşmüş (çekimli fiil)
görüş- (mastar fiil)

görüştürecektir (çekimli fiil)
görüşür- (mastar fiil)

Çöz Öğren

Aşağıdaki cümlelerde yer alan fiillerin mastar hâllerini belirtilen yerlere yazalım.

Akşam yemeğine yine geç geldin.	
Dün arkadaşlarla yine seni konuştuk.	
Babama yeni bir çanta aldırđım.	
Arkadaşlarınla iyi geçinmelisin.	
Azeri turistlere İstanbul'u gezdirdik.	
Beni aramayacağını zannediyordum.	
Kısa zamanda bize kendini sevdirdi.	

Çekimli Fiiller

Notlarım

Kip Eki

Şahıs Eki

Örnek

bekletil - di - m < Çekimli Fiil
Fiil Kip Şahıs
Eki Eki

gel - ecek - sin < Çekimli Fiil
fiil Kip Şahıs
Eki Eki

Çöz Öğren

Aşağıdaki paragrafta yer alan çekimli fiillerin altını çizelim ve bu fiillerin mastar hâllerini belirtilen yerlere yazalım.

Nasrettin Hoca yer altına ahır yapmaya karar vermiş. Toprağı kaza kaza komşusunun ahırına girmiş. Ahırda bir sürü inek görünce koşa koşa evine gitmiş ve karısına seslenmiş:

— Hanım, hanım !

— Ne oldu, Hoca'm?

— Müjdem i isterim. Eski zamanlardan kalma bir ahır dolusu inek buldum.

Çekimli Fiillerin Mastar Hâlleri

Notlarım

Çöz Öğren

Aşağıdaki tabloda fiillerin mastar hâlleri verilmiştir. Bu fiilleri, örnekteki gibi çekimli fiil şeklinde yazınız ve cümle içinde yüklem olacak biçimde kullanınız.

Mastar	Çekimli Fiil	Cümle
Yürü-	yürüdü	Parkta arkadaşlarla biraz yürüdük.
Anlaşıl-mış	
Kazan-acak	
Duyul-ur	
Gör-meli	
Yağ-sa	

Biraz Ara Verelim

Karagöz ile Hacivat

Hacivat: Hoş geldin sevgili Karagözüm!

Karagöz: Hoş bulduk kel kafalı kara üzüm!

Hacivat: Nereden gelip, nereye gidiyorsun bakalım?

Karagöz: Bir yere gittiğim yok da, kaç saattir okuma-yazma öğrenmeye çalışıyorum. Biraz ara vereyim, dedim.

Hacivat: Tabii ya, iyi yapmışsın Karagözüm; kafan balon olmuştur.

Karagöz: Sorma, kafam balon oldu da uçmasın diye boynuma yapıştırdım.

Hacivat: Hemen yanlıştır anlama, yani uzun zaman ders çalışmaktan kafan şişmiştir.

Karagöz: Tabi tabi, kafam pişti de soğutmaya çıktım.

Hacivat: Allah iyiliğini versin! Neyse, çalışmalar nasıl gidiyor, iyi mi?

Karagöz: Hem de nasıl iyi gidiyor bilemezsin Hacı Cavcav! Sen söyle de müdür benim ilkokul diplomamı hazırlasın.

Hacivat: Efendim, sen hele hepsini iyi öğren de diploma işi kolay...

Karagöz: Hacı Cavcav, okuma yazma öğrenirsem diploma başka ne işime yarar ?

Hacivat: Bak, meselâ artık mühüre lüzum kalmayacak.

Karagöz: Yerine kimse bakmayacak mı?

Hacivat: Kimin yerine Karagözüm?

Karagöz: "Artık müdüre lüzum kalmayacak." dedin ya Hacı Cavcav!

Hacivat: Efendim, müdür değil mühür! Hani imza yerine bastığın damga yok mu?

Karagöz: Öyle söylesene köftehor!

Notlarım

“Türkçenin Yanlış Kullanımı” ile ilgili görsellerin de yer aldığı (slayt, video, afiş vb.) bir sunum hazırlayınız. Bu sunumu derste arkadaşlarınıza ve öğretmenlerinize sununuz. Bu sunumu grup şeklinde de yapabilirsiniz. Sunumunuzu hazırlarken aşağıdaki sorular size yardımcı olabilir.

- Türkçenin yanlış kullanımına sebep olan etmenler nelerdir?
- Dilimizin kullanımında geçmişten günümüze neler değişti?
- Dilimizi korumak için ne yapıyoruz ya da ne yapmalıyız?
- Dilimize başka dillerden giren sözcükler dilimizi zenginleştirir mi yoksa olumsuz mu etkiler?
- Dilimizi korumak ya da zenginleştirmek için kurum veya kuruluşlar ne gibi çalışmalar yapmıştır?
- Dilimizin sorunlarına neler çözüm olabilir?

3. Metin

Cümlelerin Anlam Özellikleri

Nesnel Anlamlı Cümleler

Örnek

Okulun duvarlarını mavi renge boyamışlar.
Kitapta küçük bir çocuğun maceraları anlatılıyor.

Öznel Anlamlı Cümleler

Örnek

Duvarları maviye boyamak yanlış bir tercih olmuş.
Bu kitabın konusunu çok sıkıcı buldum.

Çöz Öğren

Aşağıdaki cümlelerden hangisi kanıtlanabilirlik açısından diğerlerinden farklıdır?

- A) Yakakent, Samsun'a bağlı 5.000 nüfuslu bir ilçedir.
- B) İlçe, Samsun'un Sinop sınırında yer almaktadır.
- C) Yakakent ayrıca Samsun'un deniz kıyısındaki tek ilçesidir.
- D) Turistik bir ilçe olan Yakakent'te mavi ile yeşilin eşsiz bir uyumu vardır.

Notlarım

Çöz Öğren

Aşağıdaki cümlelerden nesnel anlamı olanların sonuna "N", öznel anlamı olanların sonuna da "Ö" yazalım.

Cümle	Nesnel	Öznel
Duvardaki tablo ressamın en tanınmış eseri idi.		
Bu şarkının melodisi insana huzur veriyor.		
Yazarın son öyküsü pek ilgi göreceğe benzemiyor.		
Filmin oyuncu kadrosunda yabancı oyuncular da var.		
"Şair Evlenmesi" adlı oyun ilk tiyatro eserimizdir.		
Bahçedeki heykel herkes tarafından beğenilecektir.		

Metin Türleri

Deneme

Denemenin Özellikleri

1. Deneme yazarı; düşüncelerinde ısrarcı değildir, sadece kendi fikirlerini dile getirir.
2. Denemede bir gerçeği açıklama, bir düşünceyi ispatlama, kesin bir sonuca varma amacı yoktur.
3. Denemede herkesin anlayabileceği açık, anlaşılır bir dil kullanılır.
4. Deneme yazarı, yazılarını okuyucuyu sıkmayan samimi bir dille yazar.
5. Deneme öznel bir türdür. Bu türde yazarın kendisiyle dertleşir gibi bir üslubu vardır.
6. Denemede konu sınırlaması yoktur. Hemen hemen her konu hakkında deneme yazısı yazılabilir.
7. Deneme yazıları genellikle bir solukta okunabilecek uzunlukta, kısa yazılardır. Bununla birlikte, çok daha uzun denemelere de rastlanabilir.
8. Fransız yazar Montaigne bu türün ilk temsilcisidir. Türk edebiyatında ise Ahmet Haşim, Nurullah Ataç, Suut Kemal Yetkin bu türde önemli eserler vermiştir.

Notlarım

Örnek

Başparmak

“İnsanın en asil uzvu hangisidir?” diye sorsalar hepimizin vereceği cevap budur: Dimağ (beyin)! Hâlbuki dimağdan daha yüksek ve hattâ insanı diğer yaratıklardan ayıran ve onu bütün hayvanlara nazaran üstün bir mevkiye çıkaran dimağ değil, sadece elinin başparmağı imiş. Başparmağın diğer parmaklarla birleşip iş görebilecek bir vaziyette olmasıdır ki insana diğer canlılar üzerinde üstünlük imkânını veriyor. Bunu söyleyen tabiat tarihi ilmidir.

Gerçekten birçok hayvanın parmağı yoktur, parmakları teşekkül etmiş olanlarda ise başparmak, insanda olduğu gibi elin diğer parmaklarıyla uyuşmadığından faydalı bir iş göreceği vaziyette değildir.

İlk insan, zekâsıyla değil, sırf elinin biçimi sayesinde taştan bir balta yapmaya muvaffak olarak ağaç dallarını kesmiş ve mağara dışında, güneş ve gökyüzü altında, ilk mimarî eseri yaratabilmiştir. İnsan medeniyetine başlayan, çekici ve testereyi tutan ilk eldir. Dağda, çölde ve ormanda hayvan olarak kalan yaratıkların hepsi başparmaklarını kullanamadıkları için şehirler kuramamış, evler inşa edememiş ve neticede bir medeniyet kurmaya muvaffak olamamıştır.

Başparmak, insan medeniyetinin yarısını vücuda getirdikten sonradır ki dimağ, kemik korumasında doğal uykusundan kalkarak konuşmaya başlamış ve belki insan işlerine karışması faydadan ziyade zarar vermiştir.

Aklın başparmağa nazaran esaret veya galibiyetine göre medeniyet ilerlemiş veya gerilemiştir. Bütün taş ve demir sanayisi başparmağın, felsefe ve edebiyat gibi boş hünerler de zekânın eseridir. Ortaçağ'ı akıl, bugünkü Amerika'yı ise başparmak yapmıştır.

Bizde de başparmağın akla ve ukalalığa üstün gelmesini temenni etmek hepimizin kutsi bir vazifesi olmalı.

Ahmet HAŞİM

Bunları Biliyor Musun?

Türk Edebiyatında deneme türündeki ilk yazılar yirminci yüzyılın başlarında görülür. Bu alanda öncülük edenlerin başında Ahmet Haşim gelir. Ahmet Haşim'in, “Bize Göre” (1928) ve “Gurebahane-i Laklakan” (1920) adlı kitaplarında yer alan bazı metinler edebiyatımızdaki ilk deneme yazısı örnekleri olarak kabul edilir.

Eserleriyle çağdaş edebiyatımızda deneme türünün gelişmesine büyük katkılarda bulunan yazarlarımızın başında Suut Kemal Yekin,

Ahmet Hamdi Tanpınar, Selahattin Batu, Nurullah Ataç, Sabahattin Eyüboğlu, Orhan Burian ve Mehmet Kaplan gelir.

Dünya edebiyatında ise bu türün ilk temsilcisi yazılarını Molière takma adıyla yazan Fransız yazar Jean-Baptiste Poquelin'dir.

Notlarım

Haydi Sen Yap

Hiç deneme yazdın mı? Haydi, sen de aşağıya Türkçedeki yabancı kelimelerin özensizce kullanılmasıyla ilgili bir deneme yaz.

Large blue-lined area for writing an essay.

Notlarım

Large blue-lined area for writing notes.

Yazım Kuralları

Sayıların Yazımı

1)

Örnek

Türkler bin yıldan beri Anadolu'da yaşıyor.

2)

Örnek

Maç 21.45'te başlayacak.
Bana 1.500 lira borç verir misin?
Çuvalda 25 kilogram patates varmış.
Alaçam adlı bu şirin ilçede 15.000 kişi yaşıyor.

Dikkat

Saatler ve dakikalar metin içinde yazıyla da yazılabilir:

Örnek

Atatürk saat dokuzu beş geçe hayata gözlerini yumdu.

Notlarım

3)

Örnek

Dünyada 7 milyar 625 milyon kişi yaşıyor.

4)

Örnek

Bu apartmanda kırk dört tane daire vardı.

Dikkat

Para ile ilgili işlemlerle senet, çek gibi ticari belgelerde geçen sayılar bitişik yazılır.

Örnek

750, 50 (yediyüzelli lira, elli kuruş)

5)

Örnek

II. Balkan Savaşı
IV. Murat

XXI. yüzyıl
29. V. 1453

III. Cilt I. Bölüm

Notlarım

6)

Örnek

Hafta sonu sınava 6.544 öğrenci girmiş.
Okul kütüphanemizde 11.180 tane kitap var.
İstanbul'un nüfusu bir önceki yıla göre 305.727 kişi artarak 14.160.467 kişi olmuş.

7)

Örnek

Pi sayısı 3,14' tür.

8)

Örnek

Okul takımımız futbol turnuvasını 2. sırada bitirdi.
Yazarın 2'nci kitabı yakında çıkacakmış.

Dikkat

Sıra sayıları ekle gösterildiğinde rakamdan sonra sadece kesme işareti ve ek yazılır, ayrıca nokta konmaz.

Örnek

"6.'nci" değil "6'nci"
"1. inci" değil "1'inci"

Notlarım

Dikkat

Art arda sıralanmış olan sıra bildiren sözcüklerde nokta en sondaki rakamdan sonra konur.

Örnek

Haftanın en çok 1,3, 5 ve 7. günlerini seviyormuş.

9)

Örnek

Babam, kardeşimle bana bayramda yirmişer lira harçlık verdi.
Annem çantamıza üçer tane elma koydu.

Çöz Öğren

Aşağıdaki cümlelerde sayıların yazımını kontrol ederek doğru olanların başına "D", yanlış olanların yanına da "Y" yazalım.

Dünkü sınava 35.000 öğrenci katılmış.

Arkadaşım bir saatte doksaniki sayfa kitap okumuş.

Dedem elmaları bize 5'er 5'er pay etti.

Yılın X. ayında doğmuşum.

Saat on beş otuzda kütüphanede olmalıyız.

Bize 12.5 metrelik kumaş almalısın.

Bilgi yarışmasında okulumuz 2'nci oldu.

Kitaptaki 1, 3, 6 ve 7. soruları çözmelisiniz.

Notlarım

Dil Bilgisi

Kip Eklri

a) Bildirme (Haber) Kipleri:

Örnek

oku - du

oku - muş

oku - yor

oku -(y) acak

oku - r

b) Dilek Kipleri

Örnek

oku - malı

oku - sa

oku -(y)a

oku -

Dikkat

MELİ / SA / YA / EMİR YOK

Dilek kiplerini “-meli / -sa / (y) -a / emir yok” biçiminde kodlayarak aklınızda daha kolay tutabilirsiniz.

Notlarım

Çöz Öğren

Fiilleri zaman ve anlam bakımından tamamlayan eklere kip eki denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiili zaman bakımından tamamlayan bir ek yoktur?

- A) Okuduğu kitaptan övgüyle bahsediyor.
- B) Yarınki toplantıya sakın geç kalma.
- C) Beklediğimiz otobüs hâlâ gelmedi.
- D) Ablam önümüzdeki yıl üniversiteye gidecek.

Çöz Öğren

Aşağıdaki tabloyu inceleyip sorulara cevap veriniz.

Gülüyoruz. Anlamalılar. Gezer. Bulalım. Korktum. İzlesek. Dinlemiş. Sev. Kapatacak.

a) Yukarıdaki fiillerden hangileri belli bir zaman anlamı ifade eder?

b) Yukarıdaki fiillerden hangileri aldığı eklerle emir, istek, gereklilik ve dilek gibi farklı anlam özellikleri kazanmıştır?

Notlarım

Çöz Öğren

Aşağıdaki cümlelerde yer alan fiilleri inceleyerek bunların hangi kip ekini (haber ya da dilek) aldığını belirtilen yerlere yazalım.

İnsanlar birbirlerinin kusurlarını hoş görmeliler.

Bütün gün bu küçük şehirde gezmişler.

Masadaki yiyecekleri mutfağa götürün.

Öğrenciler okulun bahçesinde toplandı.

Arkadaşım çok güzel öyküler yazıyor.

Keşke o da bizimle tiyatroya gelse.

Uçurtmamız birazdan gökyüzünde yükselecek.

Şu fotoğrafa bir de ben bakayım.

Babam her akşam bu saatlerde işten çıkar.

Ödevim

Notlarım

Bu etkinlikte sizden hayali bir icat yapıp bu icadınızı arkadaşlarınıza bir pazarlamacı gibi tanıtmanızı istiyoruz. **Bundaki amacımız sizlerin hayal gücünüzü zenginleştirmek, kendinizi sözel olarak ifade etme yeteneğinizi arttırmak ve topluluk önünde konuşma becerilerinizi geliştirerek öz güven kazanmanızı sağlamaktır.**

4. Metin

Cümlelerin Anlam Özellikleri

Sebeup (Neden) – Sonuç Anlamlı Cümleler

Örnek

Okul takımına seçilemediği için çok üzgündü.
Bütün bu fedakârlıkları seni çok sevdiğimizden yapıyoruz.

Amaç – Sonuç Anlamlı Cümleler

Örnek

Sağlıklı yaşamak için spor yapıyorum.
Kilo almayayım diye dengeli besleniyorum.

Çöz Öğren

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ne neden – sonuç ne de amaç – sonuç anlamı vardır?

- A) Gözlüğünü takmadığından iyi göremiyordu.
- B) Sinemaya gidebilirsin ama eve geç kalmayacaksın.
- C) Buraya eski arkadaşlarımı görmeye geldim.
- D) Yağmur yağdı, o yüzden piknik yapamadık.

Notlarım

Çöz Öğren

Aşağıdaki cümlelerden sebep - sonuç anlamlı olanları "S", amaç sonuç anlamlı olanları da "A" harfi ile gösterelim.

Şiddetli kar yağışı yüzünden bütün yollar kapanmış.

Çok kitap okuduğu için kelime hazinesi oldukça zengin.

Buraya onunla dertleşmeye geldim.

İyi bir eğitim alayım diye ailem beni bu okula gönderiyor.

Bu filmi çok sevdiğimden defalarca izledim.

Öykülerini herkesin anlaması için yalın bir dille yazıyor.

Metin Türleri

Hikâye (Öykü)

Hikâyenin Özellikleri

1. Hikâyede açık, yalın bir anlatım vardır; herkesin anlayabileceği bir dil kullanılır.
2. Hikâyede öyküleyici ve betimleyici anlatım biçimleri kullanılır.
3. Hikâyede bir olay ya da durum fazla derinleştirilmeden kısa bir şekilde anlatılır. Buna bağlı olarak hikâyenin unsurları da sınırlıdır. Hikâyede sınırlı bir zaman dilimi içinde, sınırlı bir mekânda ve sınırlı kişiler arasında geçen bir olay anlatılır.
4. Serim, düğüm ve çözüm bölümlerinden oluşur.

Notlarım

Hikâyenin Bölümleri

Serim Bölümü: Hikâyenin giriş bölümüdür. Hikâyedeki olay, kişiler, mekanlar ve hikâyenin geçtiği zaman kısaca okuyucuya tanıtılır.

Düğüm Bölümü: Hikâyenin gelişme bölümüdür. Hikâyedeki olaylar okuyucuda merak unsuru uyandıracak şekilde anlatılır. Bu bölümde biraz daha ayrıntıya inilir.

Çözüm Bölümü: Hikâyenin sonuç bölümüdür. Okuyucuda düğüm bölümünde uyandırılan merak bu bölümde giderilir.

Hikâyenin Unsurları

- 1) **Olay:** Hikâyede anlatılan yaşantı veya durumdur. Hikâyenin merkezini oluşturur.
- 2) **Kişi:** Olayı veya durumu yaratan ya da yaşayan insanlardır.
- 3) **Yer:** Olayın veya durumun olduğu, yaşandığı çevredir.
- 4) **Zaman:** Olayın veya durumun yaşandığı vakittir. Hikâyede zaman dönem, mevsim, ay, gün ya da an olarak verilebilir.
- 5) **Dil ve Anlatım:** Hikâyelerde dil açık, anlaşılır, günlük konuşma diliyle yazılmasının yanı sıra deyimler ve atasözleriyle de zenginleştirilir.

Hikâyelerde anlatım ise iki şekilde olur. Bunlar:

a) Birinci Kişi Ağzıyla Yapılan Anlatım: Yazar olayın veya durumun içindedir. Olayın akışı içinde aktiftir. Bu anlatımda “ben” ve “biz” sözcükleri kullanılır ve fiil çekimlerindeki şahıslar I. tekil ve I. çoğul kişiyle yapılır.

Örnek

Akşam saatlerinde eve varmıştım. Gökyüzü koyu lacivert bir renkteydi. Elimdeki çantanın ağırlığını ruhumda bile hissedebiliyordum. Merdivenlerden çıkarken Aslı'yla yaptığımız konuşmayı düşündüm. Aslı'yla yıllardır arkadaşlık. Bu kararı neden bu kadar geç almıştık ki?

b) Üçüncü Kişi Ağzıyla Yapılan Anlatım: Bu anlatımda yazar gözlemcidir. Olaya veya duruma dahil değildir. Bu anlatımda “sen, siz, o ve onlar” sözcükleri kullanılır.

Örnek

Gece yarısı bir anda neden uyandığını anlayamamıştı. Kabus gördüğünü düşündü. Yatağından yavaşça kalkıp omzuna rahmetli anneannesinin ördüğü yeleğini giydi. Kapının yanında duran pembe kalpli terliklerini ayağına geçirdi. Mutfağa su içmeye gitti.

Notlarım

Çöz Öğren

Aşağıdaki metinlerden hangisinde olay, birinci kişinin ağzından anlatılmıştır?

- A) Üstünü giyindi, dışarı çıktı. Yolda yürürken bir yağmur bastırdı. Yanında şemsiyesi yoktu. Bu yüzden sıırılsıklam oldu.
- B) Çocukluğumda kömür sobasıyla ısınırdık. Bilgisayar yoktu, televizyon tek kanaldı. Ailecek sobanın başında otururduk. Daha çok sohbet eder, birbirimize daha çok zaman ayırırdık.
- C) Çoban, sürüsünü yemyeşil bir otağa yaydı. Kendisi de bir ağacın gölgesinde oturdu. Eline kavalını aldı. Dertli dertli çalmaya başladı.
- D) Soluk soluğa geldi. Üstünü bile çıkarmadan bir sandalyeye oturdu. Bir şeyden korkup kaçtığı her halinden belliydi.

Çöz Öğren

Aşağıdaki metinde anlatımın birinci kişi ağzından mı yoksa üçüncü kişi ağzından mı yapıldığını belirtilen yerlere yazalım.

Başından sonuna kadar içinde yaşadığı Çanakkale Savaşlarında her gün notlar aldığı bir defteri varmış. Oradan Kafkas Cephesi' ne gönderilirken o defteri, diğer bazı eşyaları ile birlikte İstanbul'da bir dostunun evine bırakmış. Cepheden dönüşünde emanetlerini geri alamayışına en çok bu defter sebebiyle üzülürmüş.

Bunları Biliyor Musun?

Edebiyatımızda destanlar, halk hikâyeleri ve masallarla eski bir temeli olan hikâye türü, 14 ve 15. yüzyıllarda "Dede Korkut Hikâyeleri" ile çağdaş hikâye tekniğine yaklaşmıştır.

Hikâye türünün Batılı anlamda ilk örneğini ise 19. yüzyılda Ahmet Mithat Efendi "Letaif-i Rivayet" (Söylenegelen Güzel Sözler) adlı eserini yazarak vermiş; "Kıssadan Hisse" ile bu türü geliştirmiştir. Sami Paşazade Sezai ise "Küçük Şeyler" adlı eseriyle edebiyatımızda ilk modern hikâye örneğini vermiştir.

Hikâye bağımsız ve özgün bir tür olma özelliğini ise Milli Edebiyat döneminde Ömer Seyfettin'le kazanmıştır. Sait Faik Abasıyanık'la da Türk hikâyeciliği zirve noktasına ulaşmıştır.

Notlarım

Biraz Ara Verelim

FORSA

Akdeniz'in, kahramanlık yuvası sonsuz ufuklarına bakan küçük tepe, mini mini bir çiçek ormanı gibiydi. İnce uzun dallı badem ağaçlarının alaca gölgeleri, sahile inen geçiyoluna düşüyor, ilkbaharın tatlı rüzgârıyla sarhoş olan martılar, çılgın bağırlarıyla havayı çınlatıyordu. Badem bahçesinin yanı geniş bir bağdı. Beyaz taşlardan yapılmış kısa bir duvarın ötesindeki harabe vadiye kadar iniyordu. Bağın ortasındaki yıkık kulübenin kapısız girişinden bir ihtiyar çıktı. Saçı sakalı bembeyazdı. Kamburunu düzeltmek istiyormuş gibi gerindi. Elleri, ayakları titriyordu. Gök kadar boş, gök kadar sakin duran denize baktı, baktı...

— “Hayırdır inşallah!” dedi.

Duvarın dibindeki taş yığınlarına çöktü. Başını ellerinin arasına aldı. Sırtında yırtık bir çuval vardı. Çıplak ayakları topraktan yoğurulmuş gibiydi. Zayıf kolları kirli tunç rengindeydi. Yine başını kaldırdı. Gökle denizin birleştiği dumandan çizgiye dikkatle baktı, ama görünürde bir şey yoktu.

Bu, her gece uykusunda onu kurtarmak için birçok geminin pupa yelken geldiğini gören zavallı eski bir Türk forsasıydı. Tutsak olalı kırk yılı geçmişti. Otuz yaşında, dinç, levent, güçlü bir kahramanken Malta korsanlarının eline düşmüştü. Yirmi yıl onların kadirgahlarında kürek çekti.

Yirmi yıl iki zincirle iki ayağından rutubetli bir geminin dibine bağlanmış yaşadı. Yirmi yılın yazları, kışları, rüzgârları, fırtınaları, güneşleri onun granit vücudunu eritemedi. Zincirleri küflendi, çürüdü, kırıldı. Yirmi yıl içinde birkaç kez halkalarını, çivilerini değiştirdiler. Ama onun çelikten daha sert kaslı bacaklarına bir şey olmadı. Yalnız abdest alamadığı için üzülüyordu.

Hep güneşin doğduğu yanı sol ilerisine alır, gözlerini kıbleye çevirir, beş vakit namazı gizli işaretlerle yerine getirirdi. Elli yaşına gelince, korsanlar onu, “Artık iyi kürek çekemez!” diye bir adada satmışlardı. Efendisi bir çiftçiydi. On yıl kuru ekmekle onun yanında çalıştı. Tanrıya şükreliyordu. Çünkü artık bacaklarından mihli değildi. Abdest alabiliyor, tam kıblenin karşısına geçiyor, unuttuğu ayetlerle namaz kılıyor, dua edebiliyordu. Bütün umudu, doğduğu yere, Edremit'e kavuşmaktı. Otuz yıl içinde bir an bile umudunu kesmedi. “Öldükten sonra dirileceğime nasıl inanıyorsam, öyle inanıyorum, elli yıl tutsaklıktan sonra da ülkeme kavuşacağıma, öyle inanıyorum!” derdi. En ünlü, en tanınmış Türk gemicilerdendi. Daha yirmi yaşındayken, Tarık Boğazı'nı geçmiş, poyraza doğru haftalarca, aylarca, kenar kıyı görmeden gitmiş, rast geldiği ıssız adalardan vergiler almış, irili ufaklı donanmaları tek başına hafif gemisiyle yenmişti. O zamanlar Türkeli'nde nâmi dillere destandı. Padişah bile onu, saraya çağırtmıştı. Serüvenlerini dinlemişti. Çünkü o, Hızır Aleyhisselam'ın gittiği diyarları dolaşmıştı.

Öyle denizlere gitmişti ki, üzerinde dağlardan, adalardan büyük buz parçaları yüzüyordu. Oraları tümüyle başka bir dünyaydı. Altı ay gündüz, altı ay gece olurdu! Karısını, işte bu, yılı bir büyük günle bir büyük geceden oluşan başka dünyadan almıştı. Gemisi altın, gümüş, inci, elmas, tutsak dolu vatana dönerken deniz ortasında evlenmiş, oğlu Turgut, Çanakkale'yi geçerken doğmuştu.

Şimdi kırk beş yaşında olmalıydı. Acaba yaşıyor muydu? Hayalini unuttuğu, karlardan beyaz karısı acaba sağ mıydı? Kırk yıldır, yalnız taht yerinin, İstanbul'un minareleri, ufku, hayalinden hiç silinmemişti. “Bir gemim olsa gözümü kapar, Kabataş'ın önüne demir atarım”. diye düşünürdü. Altmış yaşını geçtikten sonra efendisi, onu sözde özgür kıldı. Bu özgür kılmak değil, sokağa, perişanlığa atmaktı. Yaşlı tutsak bu bakımsız bağın içindeki yıkık kulübeyi buldu. İçine girdi. Kimse bir şey demedi. Ara sıra kasabaya iniyor, yaşlılığına acıyanların verdiği ekmek paralarını toplayıp dönüyordu. On yıl daha geçti. Artık hiç gücü kalmamıştı. Hem bağ sahibi de artık onu istemiyordu. Nereye gidecekti?

Ama işte, eskiden beri gördüğü rüyaları yine görmeye başlamıştı. Kırk yıllık bir rüya... Türklerin, Türk gemilerinin gelişi... Gözlerini kurumuş elleriyle iyice ovdu. Denizin gökle birleştiği yere baktı. Evet, gelecekerdi, kesindi bu, buna öylesine inanıyordu ki...

—“Kırk yıl görülen bir rüya yalan olamaz!” diyordu. Kulübe duvarının dibine uzandı. Yavaş yavaş gözlerini kapadı. İlkbahar bir umut tufanı gibi her yanı parlatıyordu. Martıların, “Geliyorlar, geliyorlar, seni kurtarmaya geliyorlar!” gibi işittiği tatlı seslerini dinleye dinleye daldı. Duvar taşlarının arkasından çıkan kertenkeleler üzerinde geziniyorlar, çuvaldan giysinin içine kaçıyorlardı, gür beyaz sakalının üstünde oynuyorlardı. Yaşlı tutsak rüyasında, ağır bir Türk donanmasının limana girdiğini görüyordu. Kasabaya giden yola birkaç bölük asker çıkarmışlardı.

Al bayrağı uzaktan tanıdı. Yatağanlar, kalkanlar güneşin yansımasıyla parlıyordu. “Bizimkiler! Bizimkiler!” diye bağırarak uyandı. Doğrudu. Üstündeki kertenkeleler kaçıştı.

Limana baktı. Gerçekten, kalenin karşısına bir donanma gelmişti. Kadırgaların, yelkenlerin, küreklerin biçimine dikkat etti. Sarardı. Gözlerini açtı. Yüreği hızla çarpmaya başladı. Ellerini göğsüne koydu. Bunlar Türk gemileriydi. Kıyıya yanaşıyorlardı. Gözlerine inanamadı. “Acaba rüyada mıyım?” kuşkusuna kapıldı. Uyanikken rüya görülür müydü? İyice inanabilmek amacıyla elini ısırdı. Yerden sivri bir taş parçası aldı. Alnına vurdu. Evet, işte hissediyordu. Uyanıktı. Gördüğü rüya değildi. O uyurken, donanma burnun arkasından birdenbire çıkıvermiş olacaktı. Sevinçten, şaşkınlıktan dizlerinin bağı çözüldü. Hemen çöktü. Karaya çıkan bölükler, ellerinde al bayraklar, kaleye doğru ilerliyorlardı.

Kırk yıllık bir beklemenin son çabasıyla davrandı. Birden kemikleri çatırdadı. Badem ağaçlarının çiçekli gölgeleriyle örtülen yoldan yürüdü. Kıyıya doğru koştu, koştu. Karaya çıkan askerler, ak sakallı bir ihtiyarın kendilerine doğru koştuğuna görünce:

— “Dur!” diye bağırdılar. İhtiyar durmadı, bağırdı:

— Ben Türk’üm, oğullar, ben Türk’üm.!

Askerler onun yaklaşmasını beklediler. İhtiyar, Türklerin yanına yaklaşınca önüne ilk geleni tutup öpmeye başladı. Gözlerinden yaşlar akıyordu. Haline bakanlar üzülmüşlerdi. Biraz heyecanı dinince sordular:

— Kaç yıldır tutsaksın?

— Kırk!

— Nerelisin?

— Edremitli.

— Adın ne?

— Kara Memiş.

— Kaptan mıydın?

— Evet.

İhtiyarın çevresindeki askerler birbirine karıştı. Bir çığıktır koptu. “Bey’e haber verin!... Bey’e haber verin!” diye bağışıyorlardı. İhtiyarın kollarına girdiler. Kuş gibi deniz kenarına uçurdular. Bir sandala koydular. Büyük bir kadırgaya çıkardılar. Askerin içinde onun kahramanlık serüvenlerini bilmeyen, ününü duymayan yoktu. Biraz güvertede durdu. Sevinçten şaşırılmış, aptallaşmıştı. Ayağına bir çakşır geçirdiler. Sirtına bir kaftan attılar. Başına bir kavuk koydular.

— “Haydi, Bey’in yanına!” dediler.

Onu kadırgaya getiren askerlerle birlikte büyük geminin arkasına doğru yürüdü. Kara pala bıyıklı, sırmalı giysisinin üzerine demir, çelik zırhlar giymiş iri bir adamın karşısında durdu.

— Sen kaptan Kara Memiş misin?

— “Evet!” dedi.

— Hızır Aleyhisselam’ın geçtiği yerlerden geçen sen misin?

— Benim.

— Doğru mu söylüyorsun?

— Niye yalan söyleyeceğim?

— Aç bakayım sağ kolunu.

İhtiyar, kaftanın altından kolunu çıkardı. Sıvadı. Bey’e uzattı. Pazısında haç biçiminde derin bir yara izi vardı. Bu yarayı, gecesi altı ay süren bir adadan karısını kaçıtırken almıştı. Bey, ellerine sarıldı. Öpmeye başladı.

— “Ben senin oğlunum!” dedi.

— Turgut musun?

— Evet.

İhtiyar tutsak sevincinden bayılmıştı. Kendine gelince oğlu, ona:

— Ben karaya cenk için çıkıyorum. Sen gemide rahat kal, dedi.

Eski kahraman kabul etmedi:

— Hayır. Ben de sizinle cenge çıkacağım!

— Çok yaşlısın baba

— Ama yüreğim güçlüdür.

— Rahat et! Bizi seyret!

— Kırk yıldır dövüşü özledim.

Oğlu, babasının ellerine varıp; vatanını, sevdiklerini göremeden seni tekrar kaybetmeyelim baba diye yalvararak, öptü. İhtiyar; kafasını kaldırdı, göğsünü kabarttı, daha bir gençleşmiş gibiydi. Bayrağı işaret ederek:

— “Şehit olursam bunu üzerime örtün! Vatan, al bayrağın dalgalandığı yer değil midir?” dedi.

Ömer Seyfettin

Haydi Sen Yap

Daha önce hiç hikâye yazdın mı? Haydi sen de aşağıya istediğın bir konuyla ilgili kısa bir hikâye yaz.

Large blue-lined writing area for the student to write a short story.

Notlarım

Large blue-lined writing area for the student to write notes.

Dil Bilgisi

Şahıs (Kişi) Ekleri

1. Tekil şahıs:

1. Çoğul şahıs:

2. Tekil şahıs:

2. Çoğul şahıs:

3. Tekil şahıs:

3. Çoğul şahıs:

Çöz Öğren

“Çiçekleri kurumaması için her gün” cümlesi aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa “söz söyleyen kişiye” göre çekimlenmiş olur?

- A) sulamalısın B) sulamalılar C) sulamalı D) sulamalıyım

Kip Ekleri

Haber Kipleri

1. Görülen (Bilinen) Geçmiş Zaman:

Notlarım

Örnek

gez - di - m
gez - di - n
gez - di - Ø

gez - di - k
gez - di - niz
gez - di - ler

Çöz Öğren

“Gör-” fiilini görülen geçmiş zaman kipinin bütün şahıslarına göre çekimleyelim.

1. Tekil şahıs:

1. Çoğul şahıs:

2. Tekil şahıs:

2. Çoğul şahıs:

3. Tekil şahıs:

3. Çoğul şahıs:

2. Öğrenilen (Duyulan) Geçmiş Zaman:

Örnek

oku - muş - um
oku - muş - sun
oku - muş - Ø

oku - muş - uz
oku - muş - sunuz
oku - muş - lar

Dikkat

Öğrenilen geçmiş zaman eki olan “-miş”, eklendiği fiile “sonradan farkına varma” ya da “bir konu hakkında bir yargıya varma” anlamları da katar.

Örnek

Yolda yürürken pantolonuma çamur sıçramış.
Annemin yaptığı yemekler çok güzel olmuş.

(Sonradan farkına varma)
(Bir yargıya varma)

Notlarım

Çöz Öğren

“Sev-” fiilini öğrenilen geçmiş zaman kipinin bütün şahıslarına göre çekimleyelim.

1. Tekil şahıs: 1. Çoğul şahıs: 2. Tekil şahıs: 2. Çoğul şahıs: 3. Tekil şahıs: 3. Çoğul şahıs:

3. Şimdiki Zaman:

Örnek

bil - (i) yor - um

bil - (i) yor - uz

bil - (i) yor - sun

bil - (i) yor - sunuz

bil - (i) yor - Ø

bil - (i) yor - lar

Çöz Öğren

“Büyü-” fiilini şimdiki zaman kipinin bütün şahıslarına göre çekimleyelim.

1. Tekil şahıs: 1. Çoğul şahıs: 2. Tekil şahıs: 2. Çoğul şahıs: 3. Tekil şahıs: 3. Çoğul şahıs:

4. Gelecek Zaman:

Örnek

Sor - acak - ım

Sor - acak - ız

Sor - acak - ın

Sor - acak - ınız

Sor - acak - Ø

Sor - acak - lar

Notlarım

Çöz Öğren

“Öğren-” fiilini gelecek zaman kipinin bütün şahıslarına göre çekimleyelim.

1. Tekil şahıs:

1. Çoğul şahıs:

2. Tekil şahıs:

2. Çoğul şahıs:

3. Tekil şahıs:

3. Çoğul şahıs:

5. Geniş Zaman:

Örnek

anla - r - im
anla - r - sın
anla - r - Ø

anla - r - ız
anla - r - sınız
anla - r - lar

Çöz Öğren

“Konuş-” fiilini geniş zaman kipinin bütün şahıslarına göre çekimleyelim.

1. Tekil şahıs:

1. Çoğul şahıs:

2. Tekil şahıs:

2. Çoğul şahıs:

3. Tekil şahıs:

3. Çoğul şahıs:

Çöz Öğren

“Söyle-” fiilini geniş zaman kipinin olumsuzuna göre bütün şahıslarda çekimleyelim.

1. Tekil şahıs:

1. Çoğul şahıs:

2. Tekil şahıs:

2. Çoğul şahıs:

3. Tekil şahıs:

3. Çoğul şahıs:

Notlarım

Çöz Öğren

Aşağıdaki dizelerin hangisinde haber kipi kullanılmamıştır?

- A) Bahçende çiçekler açsın hep böyle, / Gül eksik olmasın vazondan.
 B) Eski kış gecelerinin hatırası, / Bir saat çalar, tam gece yarısı.
 C) Derinden derine ırmaklar ağlar / Uzaktan uzağa çoban çeşmesi.
 D) Uzun ince bir yoldayım, / Gidiyorum, gündüz gece.

Çöz Öğren

Aşağıdaki cümleleri belirtilen haber kipleriyle tamamlayınız.

Bu mevsimde buraya yağmur yağ.....	Geniş zamanın olumsuzu
Ezgi okuldan sonra kırtasiyeye uğra.....	Duyulan geçmiş zaman
Tavsiye ettiğim kitabı o da oku.....	Gelecek zaman
Küstüğünüzü duyunca biz de üzüldük.....	Görülen geçmiş zaman
Eve her gün aynı yoldan gid.....	Geniş zaman
Yola çık....., yanınıza gel.....	Görülen geçmiş zaman – şimdiki zaman

Çöz Öğren

Aşağıdaki cümlelerde yer alan fiillerin hangi haber kipiyle çekimlendiğini belirtilen yerlere yazalım.

Ağaçların yapraklarını tek tek incelemiş.	
Gezimiz sırasında şirin bir köye uğradık.	
O, bu tür esprilere hiç gülmez.	
Anneler balkonda çay içiyorlar.	
Dayımla gölde balık avlayacağız.	
Her sabah mutlaka kahvaltı yaparım.	

Notlarım

Çöz Öğren

Aşağıdaki cümleleri, altı çizili kelimeleri dikkate alarak okuyunuz ve soruları cevaplayınız.

Cümleler	Sorular
1) İçimizde gezmeyi en çok o <u>sever</u> .	() Hangi cümlede iş, içinde bulunulan zaman diliminde yapılmaktadır?
2) Arkadaşlarla öğretmenimizi <u>ziyaret ettik</u> .	() Hangi cümlede iş henüz gerçekleşmemiştir?
3) Arzu odasında ders <u>çalışıyor</u> .	() "Beklemek" fiilinin yazımında nasıl bir değişiklik olmuştur?
4) Yemek yerken üzerime yağ <u>damlamış</u> .	() Hangi cümlede her zaman yapılan bir işten bahsedilmiştir?
5) Yarın o da bizim takımında <u>oynayacak</u> .	() Hangi cümlede sonradan farkına varılan bir işten bahsedilmiştir?
6) Seni yarın ki toplantıya <u>bekliyoruz</u> .	() Hangi cümlede görülen veya bilinen bir eylem yer almaktadır?

Ödevim

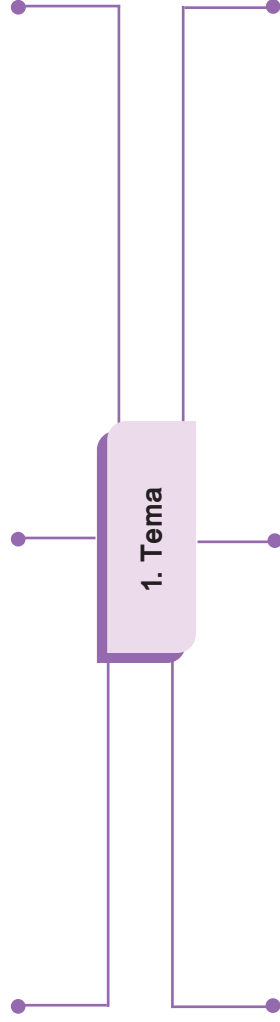
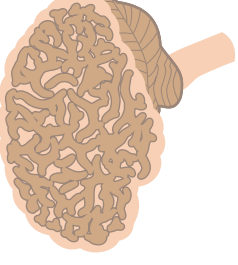

Notlarım

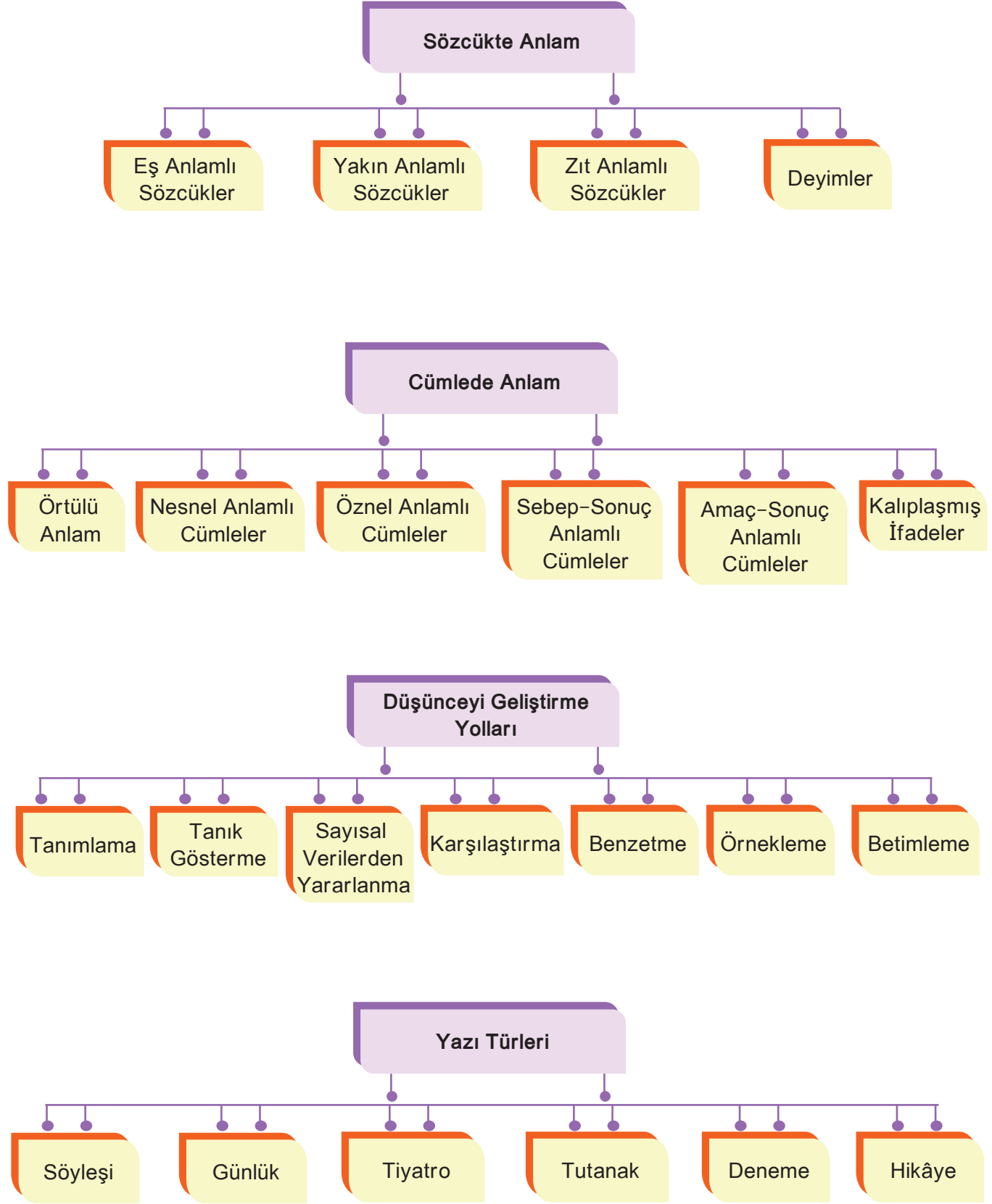
Etkinlik Sayfam

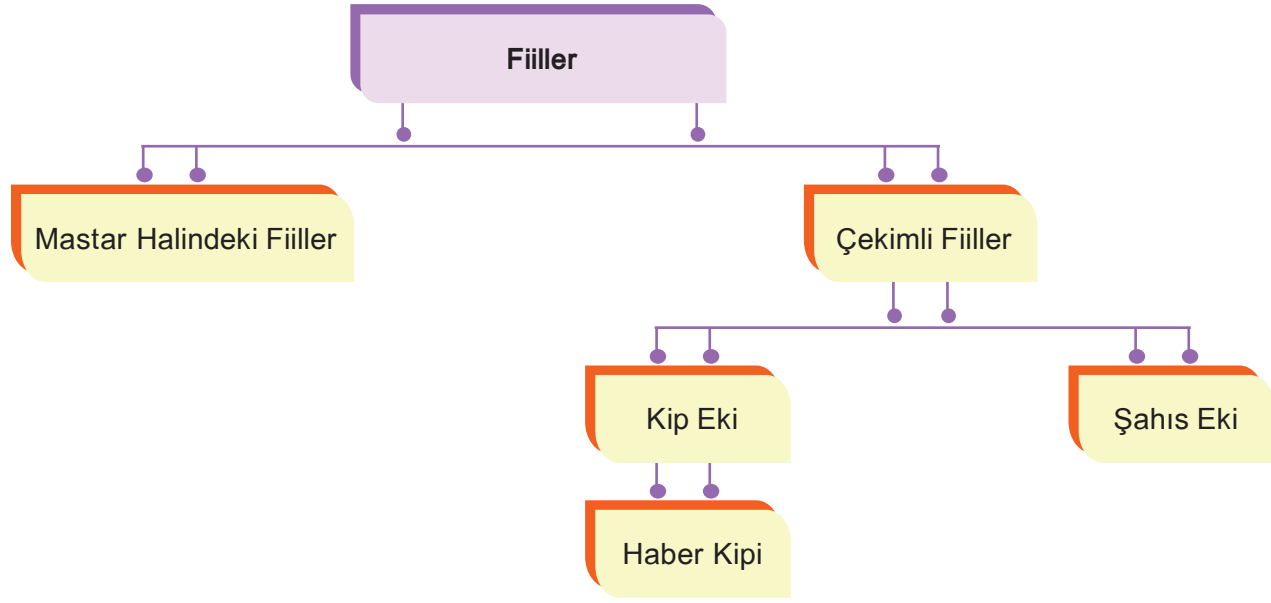
Zihin Haritası bilgilerinizi organize edilmesini ve bilgileri saklamayı kolaylaştıracak bir etkinliktir. Çağrışımlar yoluyla bilginin ortaya çıkmasını sağlar. Yani hatırlamanızı kolaylaştırır. Yararlı olduğu kadar eğlenceli olan bu etkinlikte kavramlar arasındaki bağlantıları oklarla belirlemeye çalışınız. Bir kavramdan birden fazla kavram oku çıkarabilirsiniz. Zihin Haritası ağınızı istediğiniz kadar genişletebilirsiniz.

Tema Özetim

Sayıların Yazımı

Sayılar harflerle de yazılabilir.

Birden fazla kelimedenden oluşan sayılar ayrı yazılır.

Para ile ilgili işlemlerle senet, çek vb. ticari belgelerde geçen sayılar bitişik yazılır.

Romen rakamları tarihî olaylarda, yüzyıllarda, hükümdar adlarında, tarihlerde ayların yazılışında, kitap ve dergi ciltlerinde, kitapların asıl bölümlerinden önceki sayfaların numaralandırılmasında, maddelerin sıralandırılmasında kullanılır.

Dört veya daha çok basamaklı sayılar sondan sayılmak üzere üçlü gruplara ayrılarak yazılır ve aralarına nokta konur.

Sayılarda kesirler virgülle ayrılır.

Sıra sayıları yazıyla ve rakamla gösterilebilir. Rakamla gösterilmesi durumunda ya rakamdan sonra bir nokta konur ya da rakamdan sonra kesme işareti konularak derece gösteren ek yazılır.

Üleştirme sayıları rakamla değil yazıyla belirtilir.

Ne Kadar Öğrendim?

1. Aşağıdaki cümlelerin bazılarında deyim kullanılmıştır. Bu deyimleri, altlarını çizerek belirtelim.

- Kurnaz adam akıllı sıra bizi de kandırabileceğini sanıyor.
- Bu saatten sonra herkes başının çaresine baksın, dedi.
- İhtiyar adamın son isteği torunlarını bir kez daha dünya gözüyle görmektir.
- Okulumuz başarılarıyla sürekli gündeme gelir.
- Öğretmenin söylediklerini iyi anlamak için kulak kesilmişti.

2. Aşağıdaki cümlelerde yer alan fiillerin anlam özelliklerini cümlelerin sonundaki belirtilen yerlere yazalım.

Cümleler	Fiilin Anlam Özelliği
Bahçedeki meyve fidanları epey büyümüş.	
Kütüphanesindeki kitapları öğrencilere dağıttı.	
Bebek, odasında mışıl mışıl uyuyor.	
Elindeki kâğıda bazı şekiller çizdi.	
Dolaptaki meyveler çürümüş.	
Öğretmenin bir bakışıyla herkes sustu.	

3. Deneme ve söyleşi arasındaki farklar nelerdir? Kısaca yazınız.

4. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili olarak verilen sözcüklerden hangisinin eş anlamlısı yoktur?

- A) Kendini güzel cümlelerle ifade eder.
 B) Arkadaşlarımı her zaman korur ve kollarım.
 C) Doğum gününde ona küçük bir hediye aldık.
 D) Sorularımızı içtenlikle yanıtladı.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “dünya” sözcüğü deyim içinde kullanılmamıştır?

- A) Bugün dünya kadar işimiz var, dedi.
 B) Haberi alınca dünyalar benim oldu.
 C) Onun dünyadan haberi yok, olanları ne bilirsin?
 D) Dünya her geçen gün biraz daha kirleniyor.

6. (...) Bir yılda kaç kitap okuyorsunuz, hiç düşündünüz mü? Yüz, elli, yirmi beş, on, beş..? Yoksa hiç mi kitap okumuyorsunuz? Eğer cevabınız “hiç” ise vay halinize! Ne kadar mutsuz olduğunuzun farkında bile değilsiniz.(...)

Bu metin, aşağıdaki yazı türlerinin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Öykü
 B) Deneme
 C) Sohbet
 D) Tutanak

7. Hiç bitmeyecekmiş hissi uyandıran çölün Kızıldeniz’le buluştuğu sahilde Mısır’dan Sudan sınırına doğru ilerliyoruz. Bir tarafta hayat belirtisi olmayan çöl ve arkasında yükselen dağlar; diğer tarafta Kızıldeniz gerçek bir tezadı vurgularcasına, dünyanın en kuzeyindeki mercan resiflerinin tüm canlılığını barındırıyor. Kuzeydeki turizm patlamasının tersine, Mısır’ın güneyi hemen hiç yerleşimin bulunmadığı şimdilik unutulmuş bir coğrafya görünümünde. **Bu parçada düşünceyi geliştirme yollarından hangisi kullanılmıştır?**

- A) Karşılaştırma
 B) Tanık gösterme
 C) Tanımlama
 D) Benzetme

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde herhangi bir yazım yanlışı yoktur?

- A) Burada hiç bir güvenlik önlemi alınmamış.
 B) Bizi burada herkes çok iyi tanır.
 C) Sen beni yine yalnız anlamışsın.
 D) Doğum günüme tam onbir gün var.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde oluş fiili kullanılmıştır?

- A) Babam eve geç geleceğini söyledi.
 B) Ağaçtaki yaprakların hepsi kurumuş.
 C) Deniz, evimizden çok güzel görünüyor.
 D) Hepimiz yemeğimizi afiyetle yedik.

10. “Görüşürülmeli.” çekimli fiilinın mastar hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gör-
 B) Görüş-
 C) Görüşür-
 D) Görüşürül-

11. Aşağıdaki cümlelerden hangisi kanıtlanabilirlik açısından diğerlerinden farklıdır?

- A) Kitabın ilk baskısı 1963 yılında yapılmış.
 B) Kitap, o günden günümüze milyonlarca kişi tarafından okunmuş.
 C) Kitap ayrıca yazarına onlarca ödül kazandırmış.
 D) Kitabı okuyup da beğenmeyecek kimse yoktur sanırım.

12. Aşağıdakilerden hangisinin kipi diğerlerinden farklıdır?

- A) Çalışayım.
 B) Çalışmalı.
 C) Çalışmaz.
 D) Çalış.

Öz Değerlendirme Formum

Adı ve Soyadı: No: Tarih:.....

Sevgili öğrenciler bu form, "1. Tema" konularında öğrendiklerinizle ilgili kendinizi değerlendirmeniz için hazırlanmıştır. Aşağıdaki her bir cümleyi okuyunuz, kazanımlarınızı en iyi yansıtan "Evet, Emin Değilim, Hayır" ifadelerinin altına (X) işareti koyunuz. Her sütunun altına bu işaretlerinizin sayısını yazınız. Cümleleri "Emin Değilim, Hayır" ifadeleriyle cevaplandırdıysanız öğretmeninizden yardım alınız.

1. Tema	Evet	Emin Değilim	Hayır
Söyleşi, deneme, tiyatro, günlük, tutanak, hikâye gibi metin türlerini kavrayabilirim.			
Eş, yakın ve zıt anlamlı sözcükleri, kalıplaşmış ifadeleri, deyimleri ve deyimlerin özelliklerini kavrayabilirim.			
Nesnel ve öznel anlamlı cümleleri, sebep-sonuç ve amaç-sonuç anlamlı cümleleri, cümlelerdeki örtülü anlamları kavrayabilirim.			
Düşünceyi geliştirme yollarını kavrayabilirim.			
Yazımı karıştırılan sözcükleri, sayıların yazımını ve yabancı sözcüklerin yerine bunların Türkçe karşılıklarını kullanabilirim.			
Fiilleri ve fiillerin anlam özelliklerini kavrayabilirim.			
Mastar hâlindeki fiilleri ve çekimli fiilleri kavrayabilirim.			
Fiillerin aldıkları kip (Haber kipleri) ve kişi eklerini kavrayabilirim.			

Bu konuda kendimi pekiştirmek için planım:

Öğretmenin yorumu:

NEDEN TÜRKÇE DERSİ

Her çalışmanın sebepleri vardır. Bu sebepleri bilersen sınıfta geçen dakikaların anlamlı hale gelir. Bu yolculuğa çıkmak gibidir. Varacağın yeri belirlemeden bir seyahate çıkmak ne kadar doğru olur ki? Bu yüzden: bütün bir ömür kullanacağımız iletişimimizin temel dili önemli değil **ÇOK ÖNEMLİDİR!** Aşağıda maddeler halinde verdiğimiz bu dersin amaçlarını fark etmen çalışmalarını çok daha anlamlı hale getirir. İlköğretimde Türkçe öğretiminin amacı: Milli Eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak; öğrencilere, görüp izlediklerini, dinlediklerini, okuduklarını tam ve doğru anlama gücü kazandırmaktır. Sizler büyürken, Türkçeyi bilinçle, özenle ve güvenle kullanmaya yöneltmektir. Sana; dinleme, okuma alışkanlığı ve zevkini kazandırmak; insana değer katan estetik duygularının gelişmesinde yardımcı olmaktır. Türlü etkinliklerle öğrencilerin kelime dağarcığını zenginleştirmektir. Ne kadar çok kelime o kadar güçlü bir kişiliktir. Türkçe dersi, senin kültürünü tanımana böylelikle yurt ve millet sevgini geliştirmene yardımcı olmaktır. Türkçe de diğer derslerin gibi yurdunu ve ulusunu doğayı, hayatı, insanlığı sevgini arttırır. Bir başka amaç da sana, görüp izlediklerini, dinlediklerini, okuduklarını, incelediklerini ve düşündüklerini, tasarladıklarını söz ya da yazı ile doğru ve amaca uygun olarak anlatma beceri ve alışkanlığı kazandırmaktır.

Türkçe Dersine Nasıl Çalışılır?

THer derste olduğu gibi Türkçede de bilgi çok önemlidir. Öncelikle konuyu bilmek ve iyice kavramak gerekir. Özellikle dil bilgisi konuları iyice öğrenildikten sonra sorular çözülmelidir. Bu nedenle konuları yeterli düzeyde öğrenmeden soru çözenin bir faydası yoktur. Ayrıca konuları sırasına göre takip etmek gerekir. Bir konuyu öğrenmeden bir diğer konuya geçilmemelidir. Çünkü önceki konuda yer alan bilgiler sonraki konuları öğrenmede büyük etkiye sahiptir. Yorum gerektiren sözcük ve cümle anlamı, paragraf bilgisi konularında ise durum biraz farklıdır. Bu konularda okuduğunu anlama ve yorumlama yeteneği önemlidir. Anlama ve yorumlama gücünü kazanmanın yolu ise elbette çok kitap okumaktan ve bol soru çözmekten geçer. Her öğrencinin anlama ve bilgi düzeyi farklı olabilir. Burada önemli olan doğru çalışma yöntemini belirlemektir. Bu bağlamda öğrencilerin önce konuyu ayrıntılarıyla öğrenmeleri, sonra o konuyla ilgili soruları çözmeleri gerekir.

Türkçe Dersindeyken

Türkçe dersi dinlenirken; öğretmenin uyarıları dikkate alınmalı, önemli yerler işaretlemeli, anlatılanların benzerlik ve zıtlıkları karşılaştırılarak mukayese edebilme bilinci geliştirilmelidir. Türkçe dersinde konular işlenirken yakından uzağa, basitten karmaşığa ve bilinenden bilinmeyene giden bir yöntem izlenir. Ayrıca Türkçe konuları birbirinden bağımsız değildir. Bu nedenle bütün konular derste ilgi ile takip edilmelidir. Derste öğretmenin verdiği örnekler, öğrenilen konuların ince ayrıntılarını kavratmaya yönelik olduğu için bu örnekler ait özellikler üzerinde durulmalıdır. Soru sayısı en fazla olan ders olduğu için bu derse karşı önyargılı davranılmayıp anlaşılmayan bölümler öğretmene sorulmalıdır.

Kendin Çalışırken

KBireysel çalışmalarda derste anlatılan konular belli dönemlerde tekrar edilmeli ve testler çözülmeli, yanlış cevaplandırılan ve boş bırakılan sorulara ait konulara geri dönülmelidir. Okuma, anlama ve yorumlama hızını arttırmaya yönelik çalışmalara ağırlık verilmelidir. Kavram, yargı ve düşünce düzeyinde bireysel gelişimi sağlayacak çalışmalar yapılmalı, test kapsamı gözden geçirilmelidir. Çözülen soru sayısından ziyade soru içeriklerine dikkat edilmeli, konunun tüm özelliklerini kavratıcı niteliklere sahip sorulara ağırlık verilmelidir.

Özetle:

- Kendimize göre bir çalışma programı oluşturmalıyız,
- Türkçe konuları birbirinin devamıdır, bir konuyu öğrenmeden diğerine geçmemeliyiz,
- Türkçe sorularının çoğu, anlama dayalıdır. Çok kitap okuyarak, bol soru çözerek anlama yeteneğimizi geliştirebiliriz.

Tüm bunları uygulayan bir öğrencinin Türkçe dersinde başarısız olması olanaksızdır.

Notlarım

A large rectangular area with a light blue background and horizontal white stripes, intended for taking notes.

A large empty rectangular box with a light blue border, intended for additional notes or a drawing.

Notlarım

A large rectangular area with a light blue background and horizontal white stripes, intended for writing notes.

A large empty rectangular box with a light blue border, intended for additional notes or a drawing.

ÜRÜN DOSYASI KULLANMA YÖNERGEN

SÜRE	YAPILACAK İŞLER	ÖĞRENCİNİN YAPACAĞI İŞLER	ÖĞRETMENİN YAPACAĞI İŞLER	VELİNİN YAPACAĞI İŞLER
.....	Ürün Dosyasını Tanıma	Velisi ve öğretmeniyle ürün dosyasının amaçlarını ve en iyi ürünleri seçmek için ölçütler belirler. Bu ölçütleri yazılı olarak dosyaya koyar.	Ürün dosyasını ve çalışma takvimini tanıtır. Öğrenciye hedefi erini belirlemede yardımcı olur. En iyi ürünleri seçmek için kullanılabilecek ölçüt önerileri getirir. Öğrencilere ürün dosyasını değerlendirme ölçütlerini duyurur.	Ürün dosyasıyla ilgili bilgi edinir. Öğrencilerin çalışma hedeflerini belirlemede katkıda bulunur.
.....	Döneme Ait ürünlerin Biriktirilmesi	Hafta hafta ürünleri seçer. Seçilen ürünler üzerinde eleme ve geliştirme çalışmaları yapar.	Ürün biriktirme sürecini izler. Öğrencinin ürün eleme, geliştirme çalışmalarını koordine eder. Ürünlerin belirlenen ölçütlere uygun olarak seçilmesine yardımcı olur.	Öğrencilerin ürün eleme, geliştirme aşamalarından haberdar olur. Öğrencilerin süreçteki ihtiyaçlarını karşılar. Ürünlerle ilgili öğrenciye görüş bildirir.
.....	Ürün Dosyasına Konacak Ürünlerin Seçilmesi	Dönem boyunca seçilen ürünler içinden son elemeyi yaparak iki, üç ürün belirler. Bu ürünler için seçme gerekçelerini yazar. Seçilen ürünler için ürün kontrol listesini doldurur.	Dönem ürünleri için öğrencinin gelişim sürecini yansıtacak en iyi ürünleri seçmesinde yönlendirici rol oynar.	Öğrencilerin ürünler üzerinde yapacağı son elemeye yardım eder.
.....	Ürün Dosyasının Tamamlanması	Ürün dosyasının kapağını ve içindekiler kısmını hazırlar. Matematik dersiyile ilgili kendisini yansıtacağı bir öz geçmiş yazar. Çalışma sürecini yansıtan bir özet yazar.	Dosya tamamlama süresinde öğrencinin yapacağı işleri hatırlatır ve bunlarla ilgili gerekli açıklamaları yapar. Yapılması gerekenler hakkında örnek bir dosya tanıtır.	Öğrencilerin yapacağı işler için uygun ortam hazırlayarak öğrenciye ihtiyaç duyduğu desteği sağlar.
.....	Ürün Dosyasının Sunumu	Sunum yönergesi doğrultusunda dosyasını sunuma hazırlar. Öğretmen ve velinin katılımıyla sunumu yapar.	Ürün Dosyası Sunum Yönergesi'ni hazırlar ve öğrencilere hatırlatır. Sunum için uygun yeri ve zamanı belirler. Sunuma velinin de katılımını sağlamak için mektup yazar. Öğrencinin dosyasını sunuma hazırlamasına yardım eder. Velinin sunuma katılımı durumunda yazılı görüşünü almak için dosyayı veliye bir üst yazıyla gönderir.	Sunuma katılır. Ürün dosyasıyla ilgili görüşlerini sözü ve yazılı olarak belirler. Geri bildirim formunu doldurur.
.....	Değerlendirme ve Geri Bildirimlerin Yapılması	Öğretmeni ile aldığı geri bildirimlerle ilgili görüşme yapar. Ürün dosyasının derecesine öğretmeniyle birlikte karar verir.	Ürün dosyasını bir değerlendirme ölççeğiyle değerlendirir. Çalışmalarla ilgili güçlü ve zayıf yanlarını belirten bir mektupla geri bildirimde bulunur. Bu mektup ürün dosyasına eklenir. Her öğrenciyle gelişim sürecinin tartışıldığı ve gelecek için hedefi erin saptandığı yüz yüze görüşmeler yapar. Bu görüşmelerde ürün dosyasının derecesine öğrenciyle birlikte karar verir.	Çocuğun en çok hangi ürünü beğendiğini, çocuğun kendini hangi alanlarda geliştirmesi gerektiğini ve ona nasıl yardımcı olabileceğini belirten bir mektup yazar.

Kavram Sözlüğü

A

Abide: Anıt.

Ahenk: Uyum.

Ahır: Evcil büyükbaş hayvanların barındığı kapalı yer, hayvan damı.

Ahval: Durumlar, hâller, vaziyetler.

Akçe: Küçük gümüş para.

Alaca: Birkaç rengin karışımından oluşan renk, ala.

Anonim: Yazanı, yapanı, söyleyeni bilinmeyen.

Asil: Soylu.

Ayet: Kur'an surelerini oluşturan kısımlardan her biri.

Aziz: Ermiş, eren; sevgide üstün tutulan.

B

Bağır: Göğüs.

Balçık: İçinde çeşitli organik maddeler bulunan, genellikle killi, koyu, yapışkan çamur, mil.

Beylerbeyi: Osmanlı Devleti döneminde eyaletlere atanan, askerî ve sivil yetkileri olan yüksek dereceli görevli.

Boyut: Bir cismin herhangi bir yöndeki uzantısı; genişlik, kapsam; durum, nitelik.

Bölük: Bir bütünden ayrılmış olan parça, kısım.

C

Cenk: Kahramanca mücadele, çarpışma, savaş.

Ç

Çakşır: Paça bölümü diz üstünde veya diz altında kalan bir tür erkek şalvarı.

Çek: Bir kimsenin, satın aldığı hizmet veya ürün karşılığında para yerine verdiği ve karşılığı banka hesabından ödenen yazılı belge.

Çelebi: Görgülü, terbiyeli, olgun kimse.

D

Define: Toprak altına gömülerek saklanmış para veya değerli şeyler, gömü.

Derviş: Bir tarikata girmiş, onun yasa ve törelerine bağlı kimse, alperen.

Dimağ: Beyin; bilinç, zihin.

Diploma: Bir kimseye herhangi bir okulu veya öğrenim programını başarıyla tamamladığını, bir derece veya unvanı kullanmaya hak kazandığını, bir iş, sanat veya meslek dalında çalışabilme yetkisi elde ettiğini belirtmek için bir öğretim kurumu tarafından düzenlenip verilen resmî belge.

Direktör: Yönetmen.

Diyar: Ülke.

Doçent: Üniversitelerde profesörden önceki basamakta bulunan öğretim üyesi.

Doğaçlama: Yazılı metni olmayan, kararlaştırılmış taslağı yerine, zamanına göre oyuncular tarafından, sahnede yakıştırılan sözlerle tamamlanan oyun.

Donanma: Belli bir amaçla kullanılan gemilerin bütünü.

Dürbün: Uzaktaki cisimlerin görüntülerini büyütme veya yaklaştırmaya yarayan optik alet, bakaç.

E

Ebeveyn: Anne ve baba.

Egzoz: İçten yanmalı motorlarda yanan akaryakıtın gazı; bu gazın atılmasını sağlayan düzen.

Emsalsiz: Eşsiz, eşi benzeri olmayan, bir benzeri daha bulunmayan.

Esprî: İnce söz, şaka.

Evliya: Ermiş.

Evrensel: Bütün insanlığı ilgilendiren; dünya ölçüsünde, dünya çapında.

Ezel: Başlangıcı belli olmayan zaman, öncesizlik.

F

Faaliyet: Canlılık, hareket; çalışma, işler durumunda olma.

Fedakarlık: Özveri.

Federasyon: Aynı alandaki çeşitli kuruluşları bir arada toplayan dayanışma birliği.

Felek: Gök, gökyüzü, sema; talih, baht, şans.

Felsefe: Varlığın ve bilginin bilimsel olarak araştırılması.

Filiz: Tohumdan veya tomurcuktan çıkan körpe ve küçük dal, sürgün, eşkin.

Fonksiyon: İşlev.

Forsa: Gemilerde kürek çeken tutsak veya hükümlü kimse.

G

Gaza: İslam dinini korumak veya yaymak amacıyla Müslüman olmayanlara karşı yapılan kutusal savaş.

Gazi: Müslümanlıkta düşmanla savaşan veya savaş yapmış kimse.

Geleneksel: Geleneğe dayanan, gelenekle ilgili olan.

Gerinmek: Kolları açarak gövdeyi gergin bir duruma sokmak.

Granit: Türlü renkte, billursu, çok sert bir tür kay, taş.

Gurbet: Doğup yaşanılmış olan yerden uzak yer.

Güverte: Gemide ambar ve kamaraların üstü.

H

Hadis: Hz. Muhammed'in söz ve davranışları.

Halk hikayesi: Toplumda iz bırakmış bir olaydan kaynaklanarak ortaya çıkan halk edebiyatı ürünlerine verilen ad.

Hamam: Yıkanılacak yer.

Harabe: Yıkılmış veya yıkılmaya yüz tutmuş yapı.

Harçlık: Ufak tefek gereksinimler için harcancak para.

Harp: Savaş.

Has: Özgü.

Hayasız: Utanması olmayan, sıkılmayan.

Hektar: On bin metrekarelik ya da on dönümlük alan ölçüsü birimi.

Hidirellez: Hızır ve İlyas peygamberlerin her yıl buluştuklarına inanılan 6 Mayıs günü, ve bugünde kutlanan geleneksel bayram.

Hinzır: Yaramaz, haylaz.

Hisse: Pay.

Hitap: Sözü birine veya birilerine yöneltme, seslenme.

Hudut: Sınır.

Huy: İnsanın yaratılış ve ruh özelliklerinin bütünü, mizaç.

Hüner: Beceri isteyen ustalık, beceriklilik.

İ-i

İnsan: İyilik etme, iyi davranma, bağışlama.

İlim: Bilim.

İN: Mağara, yabani hayvan barınağı.

İstikbal: Gelecek.

İstila: Bir ülkeyi silah gücüyle ele geçirme.

K

Kader: Yazgı

Kadırğa: Hem yelken hem kürekle yol alan, özellikle Akdeniz'de kullanılmış bir savaş gemisi.

Kaftan: Çoğu ipekten yapılan, bir çeşit uzun, süslü üst giysisi.

Kalkan: Ok, kılıç vb.nden korunmak için savaşçıların kullandığı korunmalık.

Kambur: Bel veya göğüs kemiğinin eğrilmesi, raşitizm sonucu sırtta ve göğüste oluşan tümsek.

Kamuoyu: Bir konuyla ilgili halkın genel düşüncesi.

Kanaat: Elindekiden hoşnut olma durumu; kanı, inanç, düşünce.

Kandil: İçinde sıvı bir yağ ve fitil bulunan kaptan oluşmuş aydınlatma aracı.

Kaplıca: Ilıca.

Karikatür: İnsan ve toplumla ilgili her tür olayı konu alarak abartılı bir biçimde veren, düşündürücü ve güldürücü resim.

Kaval: Genellikle kamıştan yapılan, daha çok çobanların çaldığı, yumuşak sesli, üfleli bir çalgı.

Keçiyolu: Taşıt geçmesine elverişli olmayan, genellikle yüksek ve engebeli yerlerdeki, ancak bir kişinin kolayca geçebileceği dağyolu.

Kerpiç: Duvar örmekte kullanılmak için kalıplara dökülüp güneşte kurutulmuş saman ve balçık karışımı ilkel tuğla.

Kertenkele: Bir tür sürüngen hayvan.

Kervansaray: Ana yollarda kervanların konaklaması için yapılan büyük han.

Kible: Bazı ibadetler yerine getirilirken dönülen Kâbe'nin bulunduğu yön.

Kılavuz: Rehber.

Kıssa: Ders alınması gereken kısa hikâye.

Kınaye: Düşünüleni dolaylı olarak anlatan söz; Üstü kapalı, sitemli, dokunaklı söz.

Kip: Fiillerde belirli bir zamanla birlikte konuşanın, dinleyeninin ve hakkında konuşulunun, teklik veya çokluk olarak belirtilmiş biçimi.

Köftehor: Sevgiyle karışık bir azarlama sözü.

Kudret: Güç, erk, erke.

Kusur: Eksiklik, noksan.

Kutsal: Kutsal.

Kül: Yanan şeylerden artakalan toz madde.
Künye: Bir kimsenin adı, soyadı, ülkesi, doğumu, mesleği vb. bilgilerini gösteren kayıt.
Küresel: Küre biçiminde olan.

L

Lakap: Takma ad.
Laklaka: Gereksiz, anlamsız, boş söz.
Latif: Yumuşak, hoş, ince bir güzelliği olan.
Letaif: Güldüren, tuhaf ve güzel söz, şaka.
Levent: Osmanlı donanmasında ve kıyılarında görev yapan asker sınıfı.
Liman: Gemilerin barınmalarına, yük alıp boşaltmalarına, yolcu indirip bindirmelerine yarayan doğal veya yapay sığınak.

M

Macera: Baştan geçen ilginç olay veya olaylar zinciri, serüven.
Mahzun: Üzgün.
Mantık: Doğru düşünme sanatı ve bilimi.
Manzum: Şiir biçiminde yazılmış.
Mareşal: En yüksek askerî rütbe.
Masal: Genellikle halkın yarattığı, hayale dayanan, sözlü gelenekte yaşayan, çoğunlukla insanlar, hayvanlar ile cadı, cin, dev, peri vb. varlıkların başından geçen olağanüstü olayları anlatan edebî tür.
Mecaz: Bir ilgi veya benzetme sonucu gerçek anlamından başka anlamda kullanılan söz.
Meddah: Taklitler yaparak, hoş hikâyeler anlatarak halkı eğlendiren sanatçı.
Medeniyet: Uygarlık.
Mekan: Yer, bulunulan yer.
Melodi: Ezgi.
Menfaat: Çıkar.
Mercan: Tropik ve ılıman denizlerde yaşayan bir canlı türü.
Metelik: Çeyrek kuruş, on para değerinde demir para.
Mevki: Yer, makam.
Mih: Büyük çivi.
Miraç: Göğe çıkma, yükselme.
Muayene: Bir kimsenin hasta olup olmadığını veya hastalığın ne olduğunu araştırma.
Muhabere: Yazışma.
Muharip: Savaşçı.
Muhtaç: Bir şeye gereksinim duyan.
Mukaddime: Ön söz.
Murat: İstek, dilek.

Muvaffak olmak: Başarılı olmak.
Müfettiş: Denetmen.
Mühür: Bir kimsenin, bir kuruluşun adının veya unvanının tersine kazılı bulunduğu, metal, lastik vb.nden yapılmış araç, damga, kaşe.
Mürşit: Doğru yolu gösteren kimse, kılavuz.

N

Nam: Şöhret, ün.
Nasihat: Öğüt.
Nazaran: Göre, oranla, kıyasla.
Netice: Sonuç.
Nur: Parlak ışık.

O-Ö

Ofsayt: Bir futbol terimi.
Olgunlaşmak: Olgun duruma gelmek.
Ortaoyunu: Geleneksel Türk doğaçlama halk tiyatrosu.
Oylum: Resimde derinlik, üç boyutluk etkisi, mimarlıkta mekân karşılığı.
Ötüken: Oğuz Destanı'nda Tiyenşan dağlarıyla Orhun havzası arasında bulunduğu belirtilen, ormanlık, kutsal bölge.

P

Palamut: Yurdumuzda yetişen meşe türlerinin meyvesi, pelit; bir balık türü.
Paralanmak: Parça parça olmak.
Patavatsız: Sözlerinin nereye varacağını düşünmeden saygısızca konuşan, davranışlarına dikkat etmeyen.
Pazı: Kolun omuz ile dirsek arasındaki bölümünde bulunan, şişkince kas kitlesi; bir sebze türü.
Pekmez: Genellikle üzüm, dut vb. meyvelerin kaynatılarak koyulaştırılmış biçimi.
Pençe: Yırtıcı hayvanların ön ayaklarının parmaklarıyla tırnakları.
Perişan: Dağınık, düzensiz, karmakarışık.
Pestil: İnce yufka biçiminde kurutulmuş meyve ezmesi, bastık.
Pist: Kediye kovmak için kullanılan bir seslenme sözü.
Piyad: Yaya olarak savaşan askerlerin oluşturduğu sınıf.
Poyraz: Kuzeydoğudan esen soğuk rüzgâr.
Pozisyon: Konum; durum.
Profesör: Yükseköğretim kuruluşlarında en üst aşamada olan öğretim üyesi.

Pupa yelken: Rüzgarı tam arkadan alarak ilerlemek.

Pusu: Birine saldırmak için saklanarak beklenen yer.

R

Rahmet: Birinin suçunu bağışlama, yarlıgama, merhamet etme.

Resif: Su düzeyindeki sıra kayalar.

Rıhtım: Bir akarsu veya deniz kıyısında doldurularak yapılmış, gemilerin indirme bindirme veya yükleme boşaltma yapabileceği yer.

Rivayet: Söylenti.

Roman: İnsanın veya çevrenin karakterlerini, göreneklerini inceleyen, serüvenlerini anlatan, duygu ve tutkularını çözümleyen, kurmaca veya gerçek olaylara dayanan uzun edebî tür.

Romen: Eski Roma halkından olan kimse; Roma'ya ait, Roma ile ilgili.

Röportaj: Konusu bir soruşturma, araştırma olan gazete veya dergi yazısı.

Rutubet: Nem.

Rütbe: Mertebe, derece, paye.

S

Sanayi: Ham maddeleri işlemek, enerji kaynaklarını yaratmak için kullanılan yöntemlerin ve araçların bütünü, işleyim, uran, endüstri.

Sandal: İnsan taşıyacak biçimde yapılmış, kürekle yürütülen deniz teknesi.

Semer: At, eşek, katır vb. hayvanların sırtına yerleştirilen, üzerine yük bağlanan veya binilen araç.

Seminer: Bir konu ile ilgili bilgi vermek ve bu bilgiler üzerinde tartışmak amacıyla birkaç yetkilinin yönetimi altında düzenlenen toplantı.

Sempozyum: Bilgi şöleni.

Senet: Bir kimsenin yapmaya veya ödemeye borçlu olduğu şeyi göstermek için imzaladığı resmî kâğıt.

Sermaye: Bir ticaret işinin kurulması, yürütülmesi için gereken anapara ve paraya çevrilebilir malların tamamı, anamal, başmal, kapital, meta.

Serüven: Macera.

Seyahat: Yolculuk.

Sığla: Muğla yöresinde endemik bir ağaç türü.

Sihhat: Sağlık, esenlik.

Sınamak: Değerini anlamak, gerekli niteliği taşıyıp taşımadığını bulmak için birini, bir nesneyi veya bir düşünceyi yoklamak, denemek.

Sıva: Herhangi bir yapıdaki yüzeyleri düzgünleştirmek için kullanılan, yarı akışkan, kum, keçe, çimento karışımı veya toprak harç; bir yapının duvarlarına sürülen ince harç tabakası.

Siper: Korunulacak, arkasına, altına veya içine girerek saklanılacak yer.

Sitem: Bir kimseye, yaptığı bir hareketin veya söylediği sözün üzüntü, alınganlık, kırgınlık vb. duygular uyandırdığını öfkelenmeden belirtme.

Subay: Silahlı kuvvetlerde asteğmenden orjeneral veya oramirale kadar rütbedeki asker.

Sundurma: Yağmurdan, güneşten korunmak için yapılan ve arkası bir duvara verilen çatı.

Süveter: Genellikle altına gömlek veya bluz giyilen kolsuz kazak.

Ş

Şafak: Güneş doğmadan az önce beliren aydınlık.

Şahıs: Kişi.

Şefaaf: Birinin suçunun bağışlanması veya dileğinin yerine getirilmesi için o kimseyle Tanrı arasında peygamberin yaptığı aracılık.

Şehit: Kutsal bir ülkü veya inanç uğrunda ölen kimse.

Şerait: Şartlar, koşullar.

Şurup: Çok kaynatılarak koyulaştırılmış şerbet.

T

Tabiat: Doğa.

Taht: Hükümdarların oturduğu büyük, süslü koltuk.

Talim: Öğretim.

Tavsiye: Öneri.

Tekerleme: Birbiriyle uyumlu basmakalıp söz grubu.

Teklif: Yapması için birinden bir iş isteme.

Telafi: Kötü bir etkiyi veya sonucu başka bir etki ile yok etme, karşılama, yerine koyma.

Temenni: Dilemek, istemek.

Tercüman: Çevirmen, bir sözcüğü başka bir dile çeviren kişi.

Terfi etmek: Derece, makam bakımından yükselme.

Testere: Ağaç, demir vb. şeyleri kesmeye yarayan, genellikle üçgen biçiminde dişleri olan, dar ve uzunca çelik araç.

Teşekkül etmek: Belli bir biçim kazanma; Kurulma.

Teşvik etmek: İsteklendirme, özendirme.

Tezlik: Tez olma durumu, çabukluk.

Ticari: Ticaretle ilgili, ticarete ilişkin.

Tolga: Düşman silahından korunmak için demirden yapılmış, kimilerinde altın ve gümüş kakmalar bulunan başlık.

Tufan: Nuh Peygamber zamanında yağan ve bütün dünyayı su altında bırakan şiddetli yağmur.

Tunç: Koyu kırmızı renkte olan, bakır, çinko ve kalya alaşımı, bronz.

Turistik: Turizmle ilgili olan.

U - Ü

Ufuk: Düz arazide veya açık denizde gökle yerin birleşir gibi görüldüğü yer.

Ukala: Kendini akıllı ve bilgili sanan, bilgiçlik taslayan kimse.

Ulusal: Milli.

Unvan: Şahıs adlarıyla bir arada kullanılarak nezakete yönelik bir hitap biçimini veya şahsın ailedeki, topluluk ve toplumdaki mevkinin ve akrabalık derecesini gösteren ad.

Usulca: Yavaşça.

Uzuv: Organ.

Üslup: Anlatma, oluş, deyiş veya yapış biçimi, tarz.

V

Vadi: İki dağ arasındaki çukurca arazi veya geçit.

Vazife: Görev, ödev.

Vaziyet: Durum, hâl.

Vesile: Sebep, bahane.

Vezne: Banka, büro vb. kuruluşlarda para alınıp verilen yer.

Vitamin: Besinlerde az miktarda bulunan, vücutta yapılmayan, yağda ve suda eriyebilme özelliği bulunan, eksikliği çeşitli hastalıklara yol açan maddelere verilen genel ad.

Vücuda getirmek: Yapmak.

Y

Yabani: Doğada yaşayan, evcil olmayan.

Yakut: Koyu kırmızı renkli değerli taş.

Yalın: Gösterişsiz, süssüz, sade.

Yatağan: Namlusu kavisli, iki yanını da kesici, bir tür uzun savaş bıçağı.

Yatsı: Güneşin batmasından bir buçuk, iki saat sonraki vakit.

Yöre: Bir bölgenin belli bir yer ve çevresini kapsayan sınırlı bölümü, havali, mahal, civar.

Z

Zarif: Çekicilik, biçim, görünüş, durum, konuşma ve davranışlarıyla hoş giden, beğenilen.

Zırh: Savaşlarda ok, kılıç, süngü vb. silahlardan korunmak için giyilen, demir ve tel levhalardan yapılmış giysi.

Ziyade: Çok, daha çok, daha fazla.

■ Kaynakçam

- Türkçe Sözlük, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 2005.
- Yazım Kılavuzu, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 2012.
- Türkçe 7. Sınıf Öğretmen Kılavuz Kitabı, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, Ankara 2013
- AKSOY, Ömer Asım, Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü, İnkılap Kitapevi, İstanbul, 1988.
- AKTAŞ, Şöhret Türkmen, Seçme Atasözleri ve Eleştirmeli Açıklamaları, Akçay Yayınları, Ankara, 2004.
- BANARLI, Nihat Sami, Resimli Türk Edebiyat Tarihi, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, İstanbul, 2001.
- BİLGİN, Mühittin, Anlamdan Anlatıma Tarihçemiz, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 2002.
- YARDIM, Mehmet Nuri, Halk Türkülerinden Seçmeler, Bordo Siyah Yayınları, İstanbul, 2008.
- ÖZDEMİR, Ahmet, Türk Manilerinden Seçmeler, Bordo Siyah Yayınları, İstanbul, 2008.
- BATUR, Suat, Açıklamalı Örnekli Türk Halk Edebiyatı, Altın Kitaplar Yayınevi, İstanbul, 1998.
- BABACAN, Yazılı ve Sözlü Anlatım (Kompozisyon Bilgileri), Akademik Kitaplar, İstanbul, 2011.
- <http://tr.wikipedia.org>
- <https://tr.fotolia.com>

Haftalık Türkçe Ders Programım

Dersler	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma
1. Ders					
2. Ders					
3. Ders					
4. Ders					
5. Ders					
6. Ders					
7. Ders					
8. Ders					

■ Türkçe Yazılı Yoklama Notlarım

1. DÖNEM				2. DÖNEM			
1. Yazılı	2. Yazılı	3. Yazılı	Ortalama	1. Yazılı	2. Yazılı	3. Yazılı	Ortalama

■ Türkçe Çoktan Seçmeli Sınav Doğru Sayılarım

1. DÖNEM					2. DÖNEM				

■ Türkçe Proje Notlarım

1. DÖNEM		2. DÖNEM	
1. Projem	2. Projem	1. Projem	2. Projem